

P O T O P U L

Am fost adesea ispitiți să privim ocupația rusească, cu cumplitele ei implicații, ca urmare a nemiapomenitei crime din preajma ultimului război, când o întreagă generație de luptători, juruiți pe tricolor și cruce, a fost căsăpită de însăși "conducerea" Statului. Căci istoria e plină de astfel de exemple. De n'ar fi să cităm decât Sodoma și Gomoră. Sau Pompei. Exilul babilonic. Ce-i toată "ursita" din Vechiul Testament, decât o alternare de "crimă și pedeapsă" cu timpuri solomonice, la revenirea bunelor moravuri? Că laolaltă pățimesc drepti și nedrepți, e o problemă veche, cu care zadarnic și-au bătut capul înțelepți de talia lui Iov: deslegarea ei depășește, desigur, capacitatea înțelegerii omenești.

Iată însă că, după un sfert de veac de chinuri "purificatoare", când ar fi fost "să se întoarcă roata", puhoiului de smoală, suflării otrăvite din împărăția crivățului îi urmează alt blestem: baierile cerului s'au deslegat, și parcă toate cataractele-i s'au prăbușit peste mult încercata noastră țară. E un potop cum România n'a mai cunoscut. Pedeapsă nouă pentru nelegiuirile "conducătorilor"? Dar, atunci, de ce înfricoșatele zăgazuri nu s'au rupt mai degrabă, și încă de mult, în țara lui Stalin? ori cu rușii chiar nu mai e nimica de făcut?!...

Pentru români, năpasta n'ar fi să fie atât de grea. S'au înecat niște holde, care nu mai erau ale lân; s'au năruit niște case, distribuite cu "cotul"; s'au prăbușit industrii, tencuite cu sângele, sudoarea și blestemele unui întreg popor, care n'avea nimic din ele, produsele mergând toate la ruși; cum n'avea niciun folos din rodul ogoarelor, trimis să îngrase pe "capitaliști", pe ocupant și pe diverșii "liberatori" afro-asiatici. Ar rămânea doar victimele omenești; dar ce vreți să-i pese, de câteva sute de morți, unui regim care a băgat un neam întreg în ghilotină!

Foamea? Dar românul e învățat, și nu de azi, cu "ceapă și nămăligă": e tocmai ce-i recomanda un precursor al Ceaușescului, pre nume Titulescu, din sofaua trenului de lux, în care voiaja cu o armată de secretari și la care nu renunțase nici în vremea cumplitei crize pe care pretindea s'o combată cu severul remediu. Ocupanții au aplicat întocmai sugestia ilustrului lor prieten: cu diferența că, sub ei, ca să ajungi la ceapă trebuiești ore întregi de "coadă", iar porumbul se fură, cu riscuri capitale, de pe fostele proprii ogoare. La acest nivel, la care a ajuns de când a fost "eliberat" (de pământuri, case, libertăți), românul poate rezista. El fusese deja redus, și fără potop, la ultima treaptă a mizeriei. Am văzut o tânără isbucnind în plâns nereținut, când a văzut munții de carne, de toate calitățile posibile, bogăția magazinelor dintr'o Germanie la fel de învinsă ca România în ultimul război; povestea cum toți ai casei făc, cu rândul, coadă pentru o mână de oase - și încă se simt grozav de fericiți când ajung să aibă și nu li se închide oblo-nul în față cu "s'a terminat"; cum aleargă înnebuniți de foame dela un cap la altul al orașului, pe unde aud că s'ar fi găsinți cartofi, ceapă, mălai. Am văzut studenți strângând de pe străzi, cu o bucurie de parc'ar fi descoperit cine știe ce comori, hainele uzate depuse de nenți pentru Biafra și alte țări înapoiate! Ce să mai spunem de "delicatese"? Am văzut o copilă, ajunsă pe-aici pentru serioase principii medicale, cum mânca banane "în prostie": în țară nici nu le bănuise existența! Suprema dorință a unei mame, nimerită pe la Freiburg, era să ducă fetei ei, în țară, o ladă de portocale: "căci le vede la fata unui mahăr comunist, care se aprovizionează la un magazin special, făcut numai pentru ei, și e curioasă să știe ce gust or fi având". Aceasta era starea "progresată" a României din preajma potopului! Teroarea, măcar, se mai potolise? Trebuind să-și prelungească șederea la Paris, pentru motive medicale, o compatriotă s'a văzut imediat chemată de soțul dela Cluj, care urla la telefon: Vino! vino imediat, dacă vrei să mă mai găsești! Tu știi cât am păținit la canal!

- Dar sunt în regulă, am obținut deja prelungirea pe două luni!

- Dacă nu-mi promiți că pleci cu primul tren, mă dau cu capul de pereți, sparg cabina!

Aceasta era starea de lucruri, la venirea potopului. Ce spune Ceaușescu că vrea să... refacă? Groaznica mizerie prediluviană? Dar chiar nu mai există niciun pic de obraz la valeții ocupantului?...

Potopul n'a produs, deci, în starea populației, vreo schimbare substanțială, așa că ea va rezista. Reprezentanții ocupantului, acești părinți denaturați ai patriei, cu vile dintr'o mie și una de nopți, și magazine bine garnisite, făcute numai pentru ei, vor.. "rezista" și ei. Cine a fost cu adevărat lovit de potopul din țară, e rusul. Care-și vede zădărnice toate speranțele de exploatare a unei industrii născânde, bogatele "împrturi" de grâne și de vite, și însuși pasul ce intenționa spre adâncirea aservirii țării, conform modelului cehoslovac.

Căci Rusia are grabă. Zorită de evenimentele din Orientul Mijlociu, care o așteaptă să intervină "în persoană", și mai ales de nevoia de a stopa, cât mai e timp, creșterea atomică a Chinei, ea cată să-și asigure din vreme spatele, legând cât mai strâns de ea popoarele robite, menite, în planurile ei, să devină tot atâtea "gubernii". Strangularea, cu decor, a Cehoslovaciei, e caracteristică în această privință: pupături, flori, decorații, - dar cu "tratatul" din 6 Mai aceasta devine pur și simplu o republică sovietică oarecare, ca Bielorusia, sau ca Ucraina. Articolul 10 spune că "în cazul unui atac armat contra uneia din cele două părți, cealaltă parte îl va considera ca săvârșit contra ei însăși și va furniza, fără întârziere, orice ajutor, inclusiv cel militar". În timp ce așa zisul "pact" dela Varșovia era limitat la Europa, după noul "tratat" nimic nu mai împiedică Rusia să cantoneze trupele cehoslovace la granițele Chinei, liberându-se astfel de orice teamă de revoltă în Cehoslovacia. Acelaș lucru îl intenționa cu celelalte țări supuse, în primul rând cu România. Tratatul de "prietenie", expirat în 1968, își întârzia reînnoirea nu din vreo "neglijență" a Moscovei, ci numai pentru că aceasta aștepta momentul potrivit să introducă și această clauză, conform căreia țara ne-ar fi fost golită de trupe, trimise să lupte pe Amur... La această intenție de nouă ingenunchiere a țării se vor fi revoltat "stihiele văzduhului", ajutate de barbara despădurire a ei de către ruși. Potopul a avut darul să moaie obraznicia Moscovei: perspectiva strămutării în Mongolia ar fi fost, în desnădăjduita stare stare sufletească de astăzi a românului, picătura așteptată de un sfert de veac de lipsuri și de umilințe; uriașa revoltă ar fi sguduit din temelii imperiul clădit pe suferință, minciună și primitivism. Brejnev, n'a mai cutezat...

În timp ce lumea liberă s'a grăbit a trimite tot felul de ajutoare, "frații" din "blocul socialist", deși în fanfaronada zilnică se declară cei mai pricopsiți, s'au limitat la obișnuitele vorbe umflate, exprimând regretul celor întâmplate: în adevăr, Rusia e învățată să ia, nu să dea. Când cu foametea din Moldova, ajutoarele americane erau îndrumate obligatoriu spre Rusia și înlocuite, acolo, cu porumb stricat, pe care ni-l trimiteau în țară cu mențiunea, pe vagoane, de "ajutor american"...

Refugiații însă au sărit toți ca unul. E vorba de indivizi, sau inițiative ad-hoc, nu de puzderia de comitete, făcute doar pentru a da cuiva prilej să fie "președinte" și specializate în parastase și comemorări; "noutatea" le-a paralizat, făcându-le incapabile de vreo inițiativă. Atitudinea refugiaților e demnă de judecata lui Solomon. Neavând putința să-și împartă direct prinosul, ei l-au dat totuși, chiar știind perfect că el va fi distribuit tot de oamenii reginului, după bine cunoscutele criterii partizane. La fel au procedat guvernele și diferitele instituții din lumea liberă, măcar că deja se svonește că, de pildă, păturile americane, trimise în dar la București, s'ar fi vânzând, la bursa neagră, cu 300 de lei! Chiar dacă svonul n'ar fi adevărat, el arată, nu mai puțin, creditul moral de care se bucură "guvernul" ocupantului. Dar lumea trimite totuși, în nădejdea că măcar frimiturile tot vor ajunge unde trebuie. Căci în țară e o mizerie cum încă nu s'a văzut, și nici speranță de remediu nu-i, de vreme ce extrema țintă a Ceaușescuului e să "refacă", adică să readucă țara la fericita epocă a "cozilor", maximum ce poate nădăjdui un guvern de slugi și incapabili.

Noroc numai că, peste tărtăcuțele unor "conducători", improvizați și impuși, mai e și voia Domnului. Cu potopul, El a scăpat un neam întreg de deportare. Un alt cataclism, mai potrivit erei atomice, va tăia și picioarele de lut ale imperiului moscovit, înrobitor de oameni. Proverbiala înțelepciune a românului, isvorită din milenare încercări, i-a dat tăria să reziste la toate intemperiiile. El știe că

"tot răul este - până la urmă - spre bine", și că "apa trece, pietrele rămân":
va trece murdarul puhoi rusesc, vor trece și efectele, cele rele., ale potopului
de Sus, - iar pe toată zarea Carpaților, dela Nistru pân'la Tisa, vor rămâne, eter-
nă sentință civilizației creștine, "pietrele" daco-romane. Certitudinea ne con-
solează de amarul zilei.

Alexandru Tuluca

RUGĂ de Victor Buescu

Trec anii, re'nfloresc migdalii,
Și anotimpuri se succed
Sub cerul blândeii Portugalii...
...Și'n țara mea'nfloresc Vandalii,
Și-abia mai sper, abia mai cred...

I-atât senin și-atâta soare
Sub cerul blândeii Portugalii,-
Și-atâtea clipe mi's amare!...
Că anii trec și Neamul moare
In gerul beznelor taigalii...

Nu ne uita, o, Dumnezeu
Ocroitor al României,
Cât nu ne roade prea mult răul:
Că neamul meu azi e'n ceahlăul
Și-al desnădejdiei, și-al mâniei.

Cum ne-am putea păstra avântul,
Când Țara mândră ce-o făcură
Mihai Viteazul, Ștefan Sfântul,
Azi toată-i una cu pământul -
Și pân'și sufletul ni-l fură?

Când prin biserici azi cresc bozii
Și printre zeli Lări, scaieții?
Când ei ne pângăresc rapsozii,
Ne ard pe ruguri Voievozii
Și ne ucid încet poeții?...

Când, împilând în timp și'n spațiu,
Ne spurcă vechiul grai roman
Pe care veacuri, cu nesațiu,
I-am alintat precum din Lațiu
Ni l-a adus, pe vremi, Traian?...

Când, sub al Asiei puhoi,
E trist și Nistrul, trist și Jiul,
Și-i trist și falnicul Negoi,
Iar tristul Dunării șuvoi
Ne duce'n Mare doar pustiu?...

Adună-ți fulgerele'n cer
Și, cu o ură cât Uralii,
Fărâmă-i, Doamne, 'n foc și fier!
...Ca să mai cred, ca să mai sper
Sub cerul blândeii Portugalii.

+ EPISCOPUL IULIU HOSSU. "Ultimul brad rămas în picioare din codrul verde, să-
nătos, al Bisericii Rmâne Unite", cum se exprimă mons. Tăutu în "Bună Vestire", a
căzut și el: Iuliu Hossu s'a stins, la 85 de ani, în celula dela Căldărușani.

Se născuse la 30 Ianuarie 1885, fiu al preotului din Milașul Mare (Cojocna).
Episcop a ajuns, la Gherla, în 1917. După un an, citea la Alba Iulia rezoluția Unirii
Transilvaniei, pe care în câteva zile avea s'o prezinte, cu episcopul Cristea, dr.
Vaida-Voevod și Vasile Goldiș, regelui Ferdinand.

Năvala bolșevică găsea întreaga ierarhie a Bisericii Unite în picioare. Niciu-
nul din episcopii ei n'a stat de vorbă cu ocupantul. Toți șase au murit în închi-
sori, atrăgând asupra Bisericii de ei reprezentate atenția și admirația întregii
români. Mort, ultimul, la 28 Mai, Iuliu Hossu a și fost îngropat a doua zi. Graba
aceasta, cu dedesubt de temeri, amintește o altă grabă, de acum vreo 2000 de ani;
aceea, se știe, n'a folosit nimic călăilor: după trei zile, Isus a înviat. Să fi
prefațând, panica sbirilor de azi, isbânda speranțelor atâtor martiri ai Neamului?

În lupta împotriva hidrei bolșevice, catolicismul a dat, în țările robite, prin
însăși suprema-i ierarhie, exemple splendide. Iată un Mindszenty, iată un Beran, un
Stepinac, un Slipyi, un Wyschinski. Nouă însă Iuliu Hossu ni se pare cel mai stră-
lucit din toți. Căci Slipyi, târît la Roma de-o pălărie de cardinal, și-a părăsit
turma-i ucraineană, lăsând-o fără păstor. La Roma a sfârșit-o și slovacul Beran.
Mindszenty nu vrea în ruptul capului să-și părăsească turma, dar atitudinea și-o
manifestă din comoditatea ambasadei americane. Wyschinski e un om cu demnitate
și curaj, dar să nu uităm că are în spate cam unanimitatea națiunii polone, aproa-
pe toată catolică. Stepinac, mort în surghiun, avea și el în spate o Croație și o
Slovenie, ambele catolice, - și nici nu știm să fi fost invitat la Roma.

Iuliu Hossu, n'a vrut să-și părăsească turma; dârzenia și-a exprimat-o din
ziduri de închisori și domiciliu forțat, într-o țară de sdrobitoare majoritate or-
todoxă. Dacă rezistat, e c'a avut, în fibră, un fericit concentrat de cerbie da-
că și lumină română. Când zărilor se vor limpezi, când neamul românesc își va lega
rănilor și-și va cinsti pe cei ce, în bezna ocupației rusești, au ținut dreaptă
făclia românească, numele lui Iuliu Hossu se va impune dela sine, fruntaș între
fruntași. Și, cu el, și Biserica "lui"...

Petre Vălimăreanu

10 Iunie 1919: 70.000 de Români bănăţeni votează, în adunarea dela Lugoş, următoarea moţiune: "Această provincie, patria noastră mai restrânsă, după situaţia ei geografică cât şi după majoritatea românească a populaţiei sale nu poate fi privită decât ca o parte integrantă a pământului românesc şi a neamului românesc, care coboară din Ardeal până la hotarele sale fireşti, la Tisa şi la Dunăre. Infuziunile, fireşti la toate frontierele, a altor neamuri, în masa compactă a poporului nostru băştinaş, care ocupă şi astăzi fără întrerupere aceleaşi ţinuturi, colonizate odinioară de străbunii noştri Romani, nu pot reduce întru nimica dreptul nostru asupra întregului Banat.

Românii bănăţeni, cu toată imensa recunoştinţă, dragoste şi admiraţie ce păstrează, alături de întreg neamul românesc, tuturor aliaţilor şi în special nemuritoarelor noastre surori mai mari, Franţa şi Italia, pururea ocrotitoare ale marilor noastre interese, se văd nevoiţi a declara, în baza dreptului de a hotărî singuri de soarta lor: că se vor opune nedreptăţii cu toate jertfele şi mijloacele ce le stau la îndemână".-

VIS DE REÎNTOARCERE de Eglantina Daschievici

De când ţara am lăsat,
Tot după ea am oftat.

Va sosi şi ceasul sfânt,
Să călcăm pe-al nost'pământ:
Zi frumoasă, dată'n dar,
Învelită'n ceresc har!
De peste tot vor veni
Toţi ai României fii:
E patria ce te cheamă,
La sânul-î duios de mamă,
Pe tine, suflet pribeag,
Chinuit de-un sfert de veac.

Pământ binecuvântat,
Dar atât de încercat,
Cu câmpii, râuri şi dealuri,
Cu munţi, văi, izvoare, lanuri,

Cu părinţi, fraţi şi surori,
Căroră le ducem dor...

Dulci icoane-a ţării noastre,
Voi ne ţineţi în speranţe,
Că inimile'nsângerate
Vor fi şi-ele alinate.

Renăscuţi cu toţi vom fi,
Când ceasul sfânt va sosi
Să călcăm al casei prag
Şi să revedem cu drag
Pe părinţi, fraţi şi surori,
Căroră le-am dus mult dor,...
Ţara mea cu viteji fii,
Reînălţată vei fi!
Numele tău, Românie,
Memuritor să rămâie!

&& La Freiburg şi-a luat bacalaureatul, în Iunie, tânărul, fiu de refugiaţi, Andrei Miron; e ortodox, ştie bine româneşte, participă, în cor, la toate slujbele bisericeşti. Vrea să studieze Arheologia. Succes!

+ La Paris s'a stins, la 54 ani, profesorul Ion Cerbu, bănăţean.

+ La mănăstirea Căldăruşani s'a stins în domiciliu forţat, la 28 Mai, în vârstă de 85 ani, episcopul român unit Iuliu Hossu. A fost îngropat chiar a doua zi...

&& De citit: A doua moarte a lui Grigore Gafencu, în "Limite", Paris, Apr. 1970.-

&& Câteva sute de români au sărbătorit, la Kitchener (Canada), ziua de Zece Mai. După Te Deum, oficiat de P.S. Valerian cu preoţii Graţian, Zelea şi Tănase, a urmat un program artistic. Au mai participat, pe lângă reprezentanţi ai autorităţilor, d-nii Eugen Popescu, Hojbotă, Stănicel, Pora, Bălaşu, Ardeleanu, Roman, Lupu, Ciuntu, etc. A vorbit P.S. Trifa. Mesagii au trimis, dintre români, d-nii Popescu-Botoşani, Şelţan, Halmaghi, Aristide Nicolae, Rugină, Basarabescu, Posteucă, Bulumete, Vlaicu, Dragoş, Gorun, Ileana Petrescu, etc.- În aceeaşi zi a fost sfinţită biserica nouă "Sf. Ioan Botezătorul". La banchet a vorbit preşedintele Uniunii şi Ligii.

- Asociaţia Română Creştină din Buenos Aires, prezidată de dl Dumitru Cornelly, şi parohia "Învierea", fondată de regretatul preot Palaghiţă şi prezidată, azi, de dl Mardarie Popinciuc, a organizat, de Zece Mai, un Te Deum. A vorbit av. N. Şelţan. Dnii prof. Găzdaru şi Popinciuc au depus apoi o coroană la statuia lui Traian.

- La sărbătorirea lui Zece Mai, la München, a vorbit pr. protopop D. Em. Popa.

&& P.S. Vasile Cristea a oficiat Duminică, 31 Mai, la Freiburg, ajutat de mons. Zăpărţan, şi de corul condus de dna Regine Weisser, Sf. Liturghie, - în cursul căreia a pomenit şi pe episcopul Iuliu Hossu, mort cu 3 zile înainte la Căldăruşani.

&& Compozitorul grec Mikis Theodorakis, căruia atâta reclamă îi fac stângiştii de peste tot, a fost invitat şi în Jugoslavia: ca să afle cetăţenii de-acolo, abia dela el, cum se trăieşte într-o ţară fără libertăţi...

CRONICA PESIMISTULUI

* **INUNDAȚIILE.**- Dezastrul care a lovit țara, cu revărsarea neobișnuită, apocaliptică, de ape, ne-a impresionat și ne îndurerează pe toți. Grijă și durerea sunt așa de mari, că aproape nici nu ne vine să ne întrebăm - și să întrebăm - câtă vină în această catastrofă are regimul actual, cu masivele despăduriri pentru exportul lemnului (nu se înfometează, în același timp, populația țării, care face coadă inutilă la carne, în vreme ce sute de mii și milioane de capete de vită iau calea Apusului, în schimbul unor instalații și mașini industriale cu siguranță mai puțin necesare?). Fiecare din noi, cât a putut, a ajutat și ajută, trimițând în țară alimente, îmbrăcăminte, medicamente, păături, și tot ce e mai necesar în astfel de împrejurări. Dar, când am văzut niște cucoane române, care huzuresc în Occident și care dau buzna la ambasada reseristă oricâteori e o sindrofie cu cocktail, luând inițiativa unor liste de subscripție, la solicitarea diplomaților-securiști, nu m'am putut abține de a le riposta că, înaintea inundațiilor de azi, s'a abătut asupra țării o altă inundație, mai grozavă, cu consecințe și mai dezastruoase pentru neam: inundația ruso-comunistă. Cucoanele au roșit și au renunțat la obolul meu amar.

* **UN PRIBEAG DE ASTĂZI.**- Mi-a fost dat să stau de vorbă cu un inginer tânăr, fost director la un kombinat reserist. A ales libertatea de curând, deși în țară avea o poziție materială, și de prestigiu, destul de bună. Mi-a explicat situația lui, și motivele pentru care a luat grava decizie, lăsând în țară o sumă de persoane dragi. Motivele erau toate valabile, și l-am înțeles. Împreună, am considerat apoi stupiditatea cârmuitorilor Resereului. Regimul cheltuiește sume enorme cu tinerii puși pe calea studiului, mai ales când e vorba de profesioni ca ingineria: burse de studiu, casă, masă, cărți, laboratoare. Un capital enorm, investit în acești tehnicieni, de care țara, și nu numai regimul comunist, are nevoie. Cu rezultatul că, la prima ocazie bună, acești tineri fug în Apus. Un capital dat pe gărlă, pierdut în forma cea mai neroadă. Un minimum de inteligență ar fi de ajuns ca să le arate conducătorilor dela București că e mult mai rentabilă, în definitiv, libertatea. Bunăoară, dacă oamenii ar ști că pot obține pașaportul și viza când le cer, că pot veni în Apus când au chef, natural nu ar mai fugi, și nu ar fi așa de grav dăunat, nu regimul comunist, care e bine să fie cât mai dăunat, dar biata țară, care are nevoie de elemente tinere bine pregătite și serioase. Pe lângă criminalitatea, care-l caracterizează, și pe care e construit, regimul comunist mai e afectat și de o tâmpenie fără leac. Asupra acestei diagnoze am fost de acord atât eu, refugiatul veteran, cât și refugiatul recrut, care a și ajuns în America, cu regretul că șefii reseriști nu i-au dat posibilitatea să-și servească patria, cum desigur ar fi preferat.

* **FALIȚII NOȘTRI.**- Exilul are "faliții" săi, cum e firesc. Sunt refugiații care se repatriază, ascultând "glasul minciunii"; sunt, mai ales, artiștii, scriitorii, gazetarii, care, simțind că le alunecă pământul sub picioare în Apusul liber, unde produsul lor nu mai are căutare, și fac iluzia unei întineriri punându-se la dispoziția regimului dela București: care-i utilizează momentan, dar nu le acordă, în realitate, nicio considerație. Dirijori care nu mai dirijează; cântăreți care cântă tot mai răgușit; scriitori și care încep să încurce literele alfabetului și nu isbutesc să obțină, cu tot efortul și cu toate cărțile pe care și le plătesc singuri, niciun premiu în Occident; pictori cărora le tremură mâna; arhitecți rămași în urmă, cu moda și cu gustul timpului, - sunt tot mai intens ispitiți să se întoarcă la București. Acolo vor găsi măcar o apreciere sentimentală, un vițel rahitic se va tăia pentru fiul risipitor. Repatriații sau oaspeții provizorii ai Republicii vor încerca astfel amăgirea unei înnoite celebrități, fără să-și dea seama că e numai foc de paie, alimentat de comuniști. Dar, dacă ne gândim bine și dacă-i considerăm, unul după altul, pe acești intelectuali români, care trec dela o extremă la alta cu ușurință, și azi sunt ortodocși, mâine catolici, ori viceversa, astăzi legionari, mâine filocomuniști, ori viceversa, astăzi antisemiți, mâine filosemiți, constatăm - oricare cititor o poate verifica - că e vorba, în realitate, de mici virtuoși ai condeiului, ai paletelor, ai baghetelor, ai cordelor vocale. Niciun geniu, niciun talent autentic, cu șanse să rămână. Dante ori Bălcescu nu călătoreau între exil și despotie, și nici nu-și schimbau credințele ca ismana (care se numește așa tocmai fiindcă se schimbă...).

* **MIȘELIE "LEGIONARĂ".**- Ni se spune că doi dintre foștii camarazi, care au

fost la București și, pentru această vizită inopinată, ca și pentru niște declarații cam imprudente și foarte compromițătoare, sunt violent atacați de mai toată presa exilului, au găsit un remediu. Convinși că o tovarășie mai masivă în aceeași rușinoasă întreprindere le-ar atenua vina, mai ales dacă ar fi implicați rezistenții mai dârji ai luptei anticomuniste, ei lansează de câțiva timp svonul că "intransigenții" (adevărații "intransigenți!") -și se dau numele câtorva dintre ei - nu se duc la București numai fiindcă li s'a refuzat viza; că, adică, și ei ar fi voit să dea o raită prin țară, dar Ceaușescu nu i-a dorit. E o calomnie evidentă, și falsul s'ar putea controla. Dar autoritățile dela București, dacă ar fi interpellate, fiți siguri că ar confirma calomnia, numai ca să compromită pe românii coerenți și să le dea o mână de ajutor "dialoganților".

* DOI TOBOȘARI.- De mai multe ori, autorul fără iluzii al acestei rubrici i-a pus în gardă (nu de fier!) pe cititori contra unor rrrromâni intransigenți, care în aparență tună cu foc și fulgere contra regimului dela București, și împotriva oricui e, chipurile, bănuț de "colaboraționism", dar în realitate, vârind zăzanie în exil și asmuțind un grup contra altuia, fac cele mai mari servicii lui Ceaușescu. O confirmare am avut-o de curând, și o dăm sub beneficiu de inventar, până când nu vom avea proba (sau răspunsul interesatului). Directorul "Standardului" -vajnicul domn Emilian, cavalerul aproape fără pată și fără teamă al intransigenței anticomuniste- a fost văzut la Roma braț la braț cu consulul reșerist din Italia, securistul Toboșaru. Dacă nu e trădare, pe care am dori -vorba lui Caragiale, amicul și clientul lui Lozovan!- s'o știm și noi, e vorba numai de o frăție firească între doi "toboșari": toboșarul naționalismului și toboșarul comunismului. Cine se aseamănă se adună...

* "ALEGERI" ÎN SPATELE CORTINEI DE FIER.- Se prezintă pentru prima dată la secția electorală un tânăr, care nu a învățat cum stau lucrurile, într-o democrație populară, cu "alegerile". Văzând că președintele de secție ia buletinul, i-l trece prin fața ochilor, pe urmă îl împăturește și-l depune în urnă, omul nostru protestează, acuzându-l pe președinte că nu l-a lăsat să vadă nimic, necum să scrie ceva. La care președintele, un vechi comunist: "Dar cum, tovarășe, nu știi că votul e secret?"...

Dragoș Măgureanu

PATRIA MEA de Demostene Botez

E în Moldova, undeva, pe-un deal
Cu râpi de apa ploilor brăzdat,
Cu case rari și pomi săraci, un sat.
Acela este satul meu natal!

În el e-o casă; poate-acum pustie.
O casă cu cerdac, cu ploi la poartă,
Și'n jur cu o grădină, ca o hartă.
Acolo-i fosta mea copilărie!

E undeva, pe-al Șușiței șuvoi,
Un pod pe care treci într'o pădure
Cu măcieși, cu ferigi și cu mure.
Acolo am luptat eu în război.

E undeva în Iași, ca altădată,
O casă cu geamlăcul în verdeață,
Cu crini și tufe de bujori în față.
Acolo am iubit întâi o fată!

E undeva un cimitir cu tei
Și straturi mici cu flori multicolore,
În care timpul nu mai are ore.
Acolo's îngropați părinții mei!

Avem, și cei de azi și cei de ieri,
Asemeni locuri sfinte însemnate,
Cum nu mai sunt pe lume nicăieri,
Și din străbuni le-am adunat pe toate.

&& Scrie Aurel Gavrilov, în "Libertatea" din Panciova, că acea gazetă "este ea însăși o expresie a egalității în drepturi de care se bucură românii din Jugoslavia". Noi mereu tot întrebăm, dar parcă-i un dialog al surzilor: Care's drepturile sutelor de mii de români din valea Timocului? De ce s'au închis bisericile românești din Skoplie și din Bitolia? Care's drepturile românilor din Macedonia "sârbească" (ca să nu mai vorbim de cei din Istria)? Căci, din două una: ori "Libertatea" e liberă să scrie, cum se tot laudă, - și atunci n'are de ce ocoli răspunsul; ori nu e liberă, - și atunci ar putea ocoli, cel puțin, unele afirmații mincinoase.

&& În Duminica Floriilor s'a inaugurat, la Casa Română din Kitchener (Canada), o școală de limba română. Pe lângă localnici, au participat români din Toronto și Hamilton. După slujbă, pr. Nicolae Tănase a expus programul de lucru. A vorbit apoi dl Hojbotă. Corul și fanfara au executat cântece populare; grupa de folclor, jocuri din țară.

CALENDAR NAȚIONAL

- 2 Apr.1909: Moare Doamna Elena Cuza.Se născuse la 17 Iunie 1825.
- 5 Apr.1870: Apare, în "Românul", ultimul articol semnat de Bolintineanu, înainte de internarea poetului la Pantelimon.
- 6 Apr.1861: Are loc, la Cernăuți, prima ședință a Dietei Bucovinei.
- 8 Apr.1370: Papa Urban V scrie lui Vlaicu Vodă "să abjure schisma și credința eretică" și să treacă la catolicism.
- 8 Apr.1829: Eliade scoate, la București, "Curierul românesc". Va apare, cu întreruperi, până la 13 Dec.1859.
- 10 Apr.1910: Dispare, după câteva luni de viață, revista "Cumpăna" a lui Ilarie Chendi, la care scriau Anghel, Iosif și Sadoveanu.
- 10 Apr.1930: Poliția "democrației" românești maltratează oribil pe invalizii de război. Studenții ce protestează sunt arestați.
- 15 Apr.1690: Moare Mihail Apafi, prințul Transilvaniei.
- 15 Apr.1880: Se înființează Societatea de Cultură Macedo-Română.
- 17 Apr.1966: Moare, la București, prof. Petre V. Haneș (n. 6.11.1879, la Călărași).
- 20 Apr.1830: Se reprezintă, la București, "Ceasul de seară" (Iancu Văcărescu).
- 22 Apr.1850: Se naște Veronica Micle.
- 23 Apr.1910: Se înființează Partidul Naționalist Democrat. Șefi, Iorga și Cuza.
- 25 Apr.1420: Alexandru cel Bun dăruiește vornicului Oană, pentru slujba lui dreaptă și credincioasă, "satele Cornești, Miclăușești, Loznova, Săcăreni, Vorniceni, Dumesti, Tigănești, Lavrești, Sadova și Homicești", pe Bâcovăț, în Lăpușna (Basarabia).
- 26 Apr.1550: Mihail Diaconul termină de copiat Tetraevanghelul dela Voroneț.
- 3 Mai 1560: Ajutat de Tudor Diacul, "Coresi ot Trăgoviște" începe tipărirea unui Tetraevanghel românesc la tipografia brașoveană a lui "Hanăș Beagnăr".
- 3 Mai 1870: Moare la Budapesta, la 63 ani, prof. Eftimie Murgu.
- 4/14 Mai 1600: Mihai Viteazul coboară pe valea Trotușului în Moldova.
- 4 Mai 1847: Moare Elena Negri, sora lui Costache și "Steluța" lui Alecsandri.
- 10 Mai 1950: Moare, în închisoare, episcopul unit Vasile Aftenie.
- 11 Mai 1894: Prof. Ernest Lavisse ține la Sorbona o însuflețită conferință despre români. Meetingul condamnă pe opresorii unguri și trimite cuvinte de încurajare acuzaților din procesul Memorandului; iar după condamnare, prof. Lavisse trimite d-nei Rațiu un mesagiu: "La revanche de la justice et du droit, si brutalement offensé en leurs personnes, viendra sans retard, elle viendra avec certitude. Vive la Roumanie".
- 12 Mai 1930: Papa Pius XI fondează Colegiul român de pe Gianicolo (Roma).
- 12/13 Mai 1970: Începe potopul peste țară.
- 15 Mai 1880: "Constituționalismul nostru se mărginește la păzirea exterioară a unor formalități goale. Spiritul Constituției e falsificat, iar garanțiile ei înlăturate" (Eminescu, în "Timpul").
- 18 Mai 1600: În urmărirea fulgerătoare a Polonilor și a lui Ieremia Movilă, Mihai Viteazul ajunge la Hotin.
- 20 Mai 1388: Hrisovul lui Mircea cel Mare cu privire la Cozia: "A binevoit domnia mea să ridice din temelie o mănăstire în numele sfintei și de viață începătoare și nedespărțitei troițe... la locul numit Călimănești pe Olt...".
- 21 Mai 1880: Se naște, la București, Ion N. Teodorescu (Tudor Arghezi).
- 22 Mai 1880: Regina Elisabeta publică traduceri din Eminescu în "Magazin für die Litteratur des Auslandes".
- 23 Mai 1894: Dr. Rațiu, la procesul Memorandului: "Ceeace se discută azi, este existența poporului român. Existența unui popor nu se discută, se afirmă.. Nevino-vați suntem, dar Dv sunteți stăpâni pe individualitatea noastră fizică, nu însă și pe conștiința noastră, care, în această cauză, este conștiința națională a poporului român... Dv nu sunteți competenți să ne judecați, este însă un alt tribunal mai mare, mai luminat și desigur mai nepărtinitor, care ne va judeca pe toți: e tribunalul lumii civilizate, care vă va osândi odată mai mult și mai aspru decât v'a osândit până acum".
- 25 Mai 1935: Sosec la Vârșet, în aplicarea convenției școlare româno-iugoslave semnată cu un an înainte, 17 învățători și 5 profesori români. La 18 Noembrie va sosi o a doua echipă, și mai numeroasă.
- 26 Mai 1892: O delegație de ardeleni, peste 300, sosește la Viena pentru depunerea Memorandului. E primită în gară, de un comitet în cap cu dr. Ciurcu, și condusă la Hotel London. La 29 Mai se prezintă la Primărie; a doua zi, la întrunirea din sala Elterheim, vorbește primarul dr. Lueger.

27 Mai 1570: Diaconul Coresi termină tipărirea Psaltirei române.

28 Mai 1970: Moare la Căldărușani, în domiciliu forțat, episcopul unit Iulian Hossu, crainic al unirii Transilvaniei. E îngropat chiar a doua zi...

1 Iunie 1829: Asachi scoate, la Iași, "Albina românească". Își încetează apariția la 24 Nov. 1858.

4/16 Iunie 1890: Se naște, la Brăila, prof. Nae Ionescu.

4 Iunie 1920: Tratatul de la Trianon recunoaște unirea Transilvaniei.

8 Iunie 1930: Se întoarce în țară, spre nenorocirea poporului român, dementul Carol-Lupescu, poreclit de lume Belzebut, Berilă, Costică Brazdă, etc.

13 Iunie 1892: Dr. Rațiu sosește de la Viena, unde depusese Memorandul, la Turda. Casa-i e atacată de bande de unguri, protejate de autorități.

15/26 Iunie 1700: Brâncoveanu întărește mitropoliei Bălgradului moșia Merișani (Argeș), dăruită ei de Mihai Viteazul.

17 Iunie 1856: Se naște la Viena, din părinți macedoneni, dr. Constantin Dumba, diplomat al imperiului austriac la Londra, Petersburg, Roma, București, Paris, Belgrad și Washington. Moare la 6 Ian. 1947, la Bodensdorf-Ossiachersee.

26 Iunie 1940: Ultimatul rusesc pentru cedarea Basarabiei și Bucovinei de nord.

27 Iunie 1940: Prof. Ștefan Ciobanu, la Consiliul de Coroană: "Sire, părăsirea Basarabiei de armatele române ar fi cea mai mare crimă națională, căci ea ar însemna să aruncăm populația din Basarabia în brațele unui neam străin și a unui regim pe care nimeni în Basarabia nu-l dorește. Răspunsul ce trebuie dat Sovietelor e: rezistența până la sfârșit. Și în lupta ce se va da în contra cotorpitorilor, populația din Basarabia va fi alături de armata română".

DOINA de Octavian Goga

O doină plânge sus pe culme,
Din fluier undă limezi cad,
Și legănate lin s'afundă
În pacea codrilor de brad...

Cântare, meșteră cântare,
Te stingi acum încet-încet,
Și-adormi pierdută'n tremurarea
Oftării blânde din brădet...

Mi-ai picurat un strop în suflet
Din taina vremii de demult,
Și plânsul veacurilor duse
Mă înfioară când te-ascult...

Cum te-ai topit acum în noapte,
Eu stau cu inima la sfat:

În care brad, de care creangă,
Plânsoarea ta s'a aninat?...

Și cât vei mai trăi acolo,
Tu soră pururea cu noi,
Când va fi mort de mult ciobanul,
Și moartă turma lui de oi?...

Târziu odată, - cine știe? -
Trecând pe-aici un călător,
Te va culege dintr'o floare,
De dup'o aripă de nor...

Te-a coborî în largul văii
Și-o lume te va asculta,
Și-o lume'ntreagă va începe
Să plângă cu durerea ta.

&& "Țara și Exilul" reproduce un "interview" pe care Sima și l-a organizat cu un tânăr gazetar italian și care apare precedat de "o scurtă biografie a "șefului Legiunii": atât de scurtă, încât n'a mai fost loc, în ea, și pentru faimosul "dosar al rușinii": acela în care "șeful Legiunii" apare în pielea goală lângă soția despoiată a camaradului care-l hrănea și adăpostea...

Spune Sima, în acest auto-interview, că, din 1953, n'a mai avut "niciun contact" cu țara: "aceasta din cauza enormelor dificultăți tehnice și financiare", explică el. Dificultățile "tehnice" au purces din rușinea din "dosar", difuzată cam în aceea vreme: când părăsit, pentru această pricină, de masa legionară, n'a mai avut "berbeci" de trimis în țară; ceea ce a adus și dificultățile financiare...

E clar că membrii echipei Tănase, ultima trimisă (1953), în tentativa disperată de a acoperi cu sgomotul eroismului ei sgomotul scandalului personal ce se anunța, habar n'aveau că, în timp ce le ținea discursuri patriotice, Sima își îndulcea viața cum putea, în contul onoarei camarazilor. Aflându-se, apoi, de "chestie", el a încercat să domolească legitima furie a legionarilor, cătând să se compare cu... Ștefan cel Mare și dând a'ntelege, când șotia n'a prins, că are de gând să plece el, acum, în țară, ca să-și spele păcatele. Dar asta n'a fost decât o nouă șmecherie, pân'a trecut furtuna. Și'n loc să fi devenit un monument în țară, cum promisese eternilor naivi, azi e ocupat să facă altora, pe-aicea, monumente. E ceva mai comod. Mai ales când satu-i fără câini...

* Guy Hostert, "Sombres jours pour le Kremlin", în "Exil et Liberté", Paris, Sept. 1969.- Triumfalul voiaj al președintelui Nixon la București, ce palmă pentru Kremlin! Ca omul care încarnează prin excelență acest "imperialism" denunțat, zi de zi, ca inamicul numărul unu al neamului omenesc, să fie primit cu atâta căldură în câmpul socialist, - aceasta atestă atât sentimentele reale ale populațiilor "liberate" de armata roșie, cât și zădărnicia eforturilor depuse pentru a le asmuți contra Occidentului, spre care li se îndreaptă pasionat privirile. Comunismul își revelează dintr'odată adevăratul chip, farsa-i sinistă iese dintr'odată la lumină. Românii, aserviți de un sfert de veac, își dezavuează "liberatorii" și-și manifestă sgomotos atașamentul la libertate. Dacă ar avea putința să facă uz de ea, ce s'ar alege de regimul lor? Ar fi și ei, deasemeni, ca Cehii și ca Kuznețov, niște "trădători"? Sau cumva condițiile de viață sovietice generează neapărat "trădarea", mai exact disidența sau revolta? O atare explozie de entuziasm, va rămâne ea fără urmări? Va opri ea pe unii șefi occidentali de pe calea ușoară a unei iluzorii politici de "destindere", cu ajutorul căreia Moscova speră să adoarmă vigilența lumii libere? Va lămuri ea măcar pe cei ce, în Apus, cedează așa de des mirajului marxist?

* "Politique éclair", Paris, Sept. 1969.- Președintele Statelor Unite - e una din ipotezele avansate în presă - dorește ca Românii să servească de "legătură" între Washington și Moscova, între Washington și Peking. Dacă așa ar fi realitatea, ea ar fi mai degrabă decepționantă. Oricâteori Occidentul a cooperat cu Estul, el a pierdut teren, a dat înapoi. În timp ce scriitori, muncitori sovietici manifestă, în Rusia, contra dictaturii ce le e impusă, lumea liberă trebuie ea să întărească poziția șefilor din Kremlin? Noi gândim, dimpotrivă, că Occidentul ar trebui, înainte de orice negociere, să pună severe condiții Sovietelor: 1. Distrugerea zidului din Berlin care, el singur, condamnă un sistem; nu se discută cu temnicerii a milioane de oameni; 2. Angajament solemn luat de către Rusia, de a nu mai livra arme tuturor revoluționarilor ce produc dezordine în lume; 3. Evacuarea de către armata roșie a teritoriilor ce ocupă în Cehoslovacia; 4. lichidarea tuturor "aparaturilor" de propagandă comunistă instalate și finanțate de Moscova în țările occidentale. Aceste condiții nu vor fi niciodată primite de Kremlin. Atunci, la ce bun să vorbim de cooperare? Soldații americani cari cad în Vietnam, nu sunt ei victimele unei agresiuni ordonate de Moscova și Peking? Lumea liberă își sapă propria groapă, căci ea acceptă să negocieze cu niște asasini. Ea ar trebui să izoleze lagărul comunist, să-l lase să se afunde în contradicțiile sale. E ceeace nu vor să admită falsii pacifiști cari prepară inconștient... războiul!

* Michel de la Ventolière, "Fiat lux", în "Bulletin européen", Febr. 1969.- Am trăit și plătim încă cu pacea, securitatea și viitorul nostru confuzia făcută între naționalism și nazism - și iată-ne, după un sfert de veac, pe cale de-a cloți o altă confuzie: aceea care tinde să facă din orice politică, care nu convine guvernului israelian, o acțiune de antisemitism militant. E timpul să amintim celor ce patronează această confuzie periculoasă că nazismul a fost clădit și promovat pe același gen de confuzie. A se opune la brutala politică de expansiune a celui de al III-lea Reich însemna, prin 1930, a nimici poporul german, a-i impune sărăcia diabolic concepută prin tratatul dela Versailles. În numele suferințelor poporului german, nașiștii au înrolat ajutorul, complicitatea tacită sau cel puțin indiferența unei anumite burghezii europene și anglo-saxone, sentimentală și preocupată de fair-play. În numele acestei confuzii, nașiștii nu apărură la urma urmei decât ca patrioți pentru dreptul poporului lor la supraviețuire, și când fu prea târziu, aceeași burghezie sentimentală a practicat confuzia deandoselea: la început, agresivitatea nazistă fusese confundată cu naționalismul aprins; când eroarea fu descoperită, naționalismul aprins fu confundat cu nazismul.

Iată că Statul Israel ne pune azi în fața aceluiaș caz de conștiință. Astăzi ca ieri, nu-i vorba de opinie politică, ci, să ni se ierte abstracția, e vorba mai ales de conținutul noțiunii ce se întrebuițează în procesul de evaluare a unei politici. Se poate aproba politica făcută de guvernul Israelului, dar faptul n'ar trebui calificat de filo-semitism sau de mentalitate înjidoasă - și aici, eu cred că Israeliștii ar fi primii să fie de acord. Contrariul ar trebui să fie adevărat în același grad: a dezaproba politica prezentă a Israelului n'ar trebui să însemne antisemitism; dar aici, ne dăm seama că mulți evrei din Europă preferă confuzia.

Când grupuri de Francezi, Nemți sau Englezi încearcă să exercite presiuni sau să influențeze guvernele țărilor lor în favoarea politicii israeliene, în numele exclusiv al unei legături rasiiale sau religioase cu poporul israelit, trebuie să credem că aceste grupuri se complac în a se considera minorități în sânul popoarelor respective; când decizia guvernului francez de a opri orice livrare de arme Israelului e denunțată de aceste grupuri ca acțiune antisemită, trebuie să credem că au adoptat conștient confuzia și că, înainte de a fi Francezi, acești Francezi se consideră Israeliți. Nu dreptul de a rămâne fidel propriei origini și nașteri am vrea noi să-l contestăm aici, ci confuzia voită între politică antiisraeliană și atitudine antisemită. E un joc politic extrem de periculos, plin de incalculabile consecințe. După dureroasa experiență făcută de Europa, când fu rănită de nazism și comunism, toți Europeanii ar trebui să înțeleagă că societatea liberă și civilizată își cere tributul său și acest tribut constă într-o curățire a spiritelor și practicelor noastre politice de confuzii. În Europa liberată de triste sale avataruri ar trebui să putem dezaproba politica israeliană fără a fi considerați antisemiți, cum ar trebui să condamnăm agresiunea sovietică în Cehoslovacia fără a fi considerați neapărat anti-comuniști; e un slab progres al conștiinței europene libere, de care avem mare nevoie dacă vrem să supraviețuim și să salvăm patrimoniul civilizației noastre. E primul pas pe care ar trebui să-l facem în sensul contrar tiraniei și sufocării. A nu putea dezaproba politica israeliană sub pedeapsă de a fi confundat cu antisemiții, înseamnă a reabilita nazismul, a refuza Statului Israel dreptul de a fi considerat un Stat ca toate celelalte: cu virtuțile și defectele sale. Înseamnă a proclama acest Stat ca o prelungire fictivă a diasporei iudaice. Când comunitățile evreiești din această diasporă își arogă dreptul de a denunța decizia guvernului francez, ele se situează cu stângăcie ca contestatoare ale caracterului viabil al Statului Israel și contribuie în același timp la balcanizarea, în cel mai rău sens al cuvântului, a problemei Orientului Mijlociu.

* Lucien Rebatet, în "Rivarol", Paris, 6 Mai 1970: - Totul se petrece cașicum, pentru majoritatea intelectualilor occidentali, pentru creștinii progresiști, democrații europeni și mai ales din Scandinavia, triumful comunismului ar fi inevitabil, și că fiecare lovitură ce i se aduce întârzie evoluția omenirii, intrarea ei într'un ciclu fatal, necesar. Președintele Nixon a calificat pe acești oameni cu cuvântul cel mai just: defetiști. Nu-i pent... nimeni un secret că, printre acești defetiști, se numără mulți evrei americani. Deajuns să citești diatribele marelui lor jurnal NEW YORK TIMES. Ciudată aberație, ciudată contrazicere. Aceiași evrei cer în cor și strigăte arme, avioane pentru Israel. Ei nu vor să înțeleagă că în fața soldaților americani din Indochina și a celor "sabras" cari duc bărbătește războiul la granițele țării lor și la canalul de Suez, stă același inamio sub chipuri diferite, că Nasser ar fi demult la pământ fără sprijinul Rușilor, că, pentru scopul lor de dislocație morală, aceste spirite perverse cheamă comunismul care e, pentru evrei, un regim la fel de funest ca cel de al III-lea Reich.

* Giuseppe Prezzolini, în "Borghese", Milano, 17 Mai 1970. - Un aviz publicat într'un mare ziar italian ne anunță că într'o capitală din țările comuniste s'a deschis un motel cu numele de "Venus", "în stare să găzduiască fie pe automobiliști, fie pe turiștii în trecere. Se află în centura verde, la mică distanță de centru". S'ar putea crede că acest semn de bunăstare și de viață comodă înseamnă prosperitatea populațiilor comuniste. Adevărul e pe dos. Acel motel nu e deschis pentru cetățenii acelei țări, ci numai pentru streinii din țările capitaliste. E o atracție pentru streinii proști cari merg acolo și duc valută forte unor guverne ce detestă țările noastre și se pregătesc de război contra lor. Astfel de atracții sunt de diferite feluri: hotelurile splendide, restaurante de lux, rezerve de vânătoare, cazinouri de joc, băi, case de cură și pretinse întineriri: toate aceste satisfaceri, distracții și cure sunt interzise autohtonilor, cari pot intra acolo numai ca servitori, medici, masagii, crupieri, bucătari, funcționari și prostituate. Reprezentanții unor clase neprevăzătoare, imprudent de curioși, se întorc din acele țări, după ce și-au lăsat banii acolo, și povestesc cât de bine s'au simțit. Și guvernele europene și americane, prea liberale, se pretează la această comedie. Nu știu că, în loc de clienți bogați, de dincolo de cortină nu vin decât spioni, mesageri de ordine secrete și provocatori de greve.

* Cu ocazia intervenției militare în Cambodgea, Nixon a vorbit americanilor: "...Unii spun că voi fi președinte pentru un singur mandat, ca urmare a acestei

decizii de a ataca ascunzisorile inamicului. Nimeni nu-i mai constient ca mine de urmarile politice ale actiunii ce-am intreprins.. Dar, luând această hotărâre, am respins orice considerație electorală.. Aș prefera să fiu președinte pentru numai 4 ani, decât să fiu pentru 8 ani, cu prețul de a vedea America deklasată la putere de rang secundar și să văd națiunea acceptând prima înfrângere în glorioasa-i istorie de 190 de ani... Decât să cer sprijin pentru mine, cer mai degrabă solidaritate cu acei curajoși flăcăi ce luptă în noaptea asta de cealaltă parte a pământului, nu pentru cucerirea unui teritoriu, nu pentru glorie, ci pentru ca frații mai mici și fiii lor și fiii voștri să fie în gradul de a trăi în pace și în libertate... Vom fi cu răbdare lucrând pentru pace, vom fi împăciuitori la masa negocierilor, dar nu vom fi umiliți. Nu vom fi învinși... Că partidul meu va câștiga sau nu voturi la viitoarele alegeri, e un lucru de nimic față de viața a 400.000 curajoși americani cari se bat pentru țara noastră și pentru cauza păcii și libertății. E neimportant faptul că aș putea fi președinte pentru numai 4 ani, în comparație cu faptul că falimentul nostru în această criză ar putea demonstra că Statele Unite nu sunt demne să călăuzească forțele libertății în această perioadă critică". Nu mai eram de mult obișnuiți cu acte așa lucide!

BIVOLUL ȘI COTOFANA de G.Topârceanu

Pe spinarea unui bivol mare, negru, fioros,

Se plimba o cotofană

Când în sus și când în jos.

Un câțel trecând pe-acolo s'a oprit mirat în loc:

- Ah, ce mare dobitoc!

Nu-l credeam așa de prost

Să ia'n spate pe oricine...

Ia stai, frate, că e rost

Să mă plimbe și pe mine!

Cugetând așa, se trage îndărăt să-și facă vânt,

Se pitește la pământ

Și de-odată -zdup!- fi sare

Bivolului în spinare...

Ce s'a întâmplat pe urmă nu e greu de'nchipuit.

Apucat cam fără veste, bivolul a tresărit,

Dar i-a fost destul o clipă să se scuture, și-apoi

Să-l răstoarne,

Să-l ia'n coarne

Și cât colo să-l arunce, ca pe-o zdreanță, în trifoi.

- Ce-ai gândit tu oare, javră? Au, crezut-ai că sunt mort?

Cotofana, treacă-meargă, pe spinare o suport

Că mă apără de muște, de țânțari și de tăuni

Și de alte spurcăciuni...

Pe când tu, potaie proastă, cam ce slujbă poți să-mi faci?

Nu mi-ar fi rușine mie de viței și de malaci,

Bivol mare și puternic, gospodar cu greutate,

Să te port de geaba'n spate?...

&& Citim în "Țara și Exilul" că "împușcarea lui Călinescu a fost aprobată de întreg poporul românesc". Dacă Sima nu s'a hazardat să facă, în această privință, nicio anchetă printre mamele, frații și camarazii sutelor de legionari împușcați în aceeași zi, e pentru că, desigur, aceștia nu făceau parte din "poporul românesc". Cum nu făcea nici inginerul Cline, considerat în capul Legiunii după asasinarea lui Codreanu și care, văzând smintelile lui Sima, i-a trimis vorbă, dela închisoarea din Râmnicu Sărat, "să-și bage mințile în cap".

Făcându-se că răspunde lui Lobei, Sima caută să-și justifice propria ispravă: "Călinescu -scrie el- a căzut pentru că trebuia să cadă în urma asasinării lui Corneliu Codreanu". Se poate! dar el era, în mâna regelui, doar una din sutele de scule posibile în climatul politico-moral al României de atunci. Vinovatul principal al asasinării lui Codreanu era Carol al II-lea; dacă deci Sima simțea irezistibilă vocația "răzbunării", într'acolo trebuia să-și îndrepte primele "atenții": căderea lui Carol ar fi fost, în adevăr, "aprobată de întreg poporul româ-

nesc"! Dar, atunci, fruntaşii legionari n'ar mai fi fost asasinaţi, - şi... cum ajungea el şef al Mişcării? Şi cine ar fi mai făcut din Sina... ministru?

&& Patriarhia Moscovei e pe cale de a concede unei mitropolii ruseşti independente din America, autocefalia. Acest drept însă, după canoane şi multiseculara practică bisericească, îl are numai Patriarhia ecumenică, în acord cu celelalte patriarhii şi biserici autocefale. Şi cum Patriarhia rusă nu mişcă un deget fără porunca sau încuviinţarea Kremlinului, e clar că acesta a voit să arunce, în şi-aşa destul de agitata Americă, o nouă zăpănie, ba chiar să aibă cuvânt într'un sector deosebit de delicat. Dracu, cadouri nu face. Un prim început e însuşi faptul că, desfiinţat Exarhatul ce se ţinea deschis de Moscova, mitropolia "autocefală" ar fi obligată să primească în sânul ei "pe toţi preoţii şi toate parohiile" ce depindeau de el, cum citim chiar în "Solia". E uşor de înţeles ce se alege de o autocefalie obligată să pomenească la slujbe pe patriarhul politruc şi având înăuntru toată agentura în sutană a Moscovei!

Necazul, pentru noi, e că de zisa mitropolie, decretată "autocefală" prin graţia Kremlinului, e legată şi o episcopie românească: a P.S. Trifa. Cărea, desigur, numai la remorca Moscovei nu a visat s'ajungă! Sinodul metropolitan a încercat să preîntâmpine dilema, făcând din episcopul ei un.. "arhiepiscop", dar procedeul e copilăresc, oamenii de calibru nu pot fi influenţaţi, vorba lui Avram Iancu, de "jucării". Ce va face acum episcopia românească? Căci dacă-i vorba de tratative cu "biserica-mamă", biserica ei mamă e la Bucureşti şi nu la Moscova! Sau se contează pe faptul că în America sunt şi Biserici ortodoxe neînfeodate, la care s'ar putea afilia? Teoretic, ar mai fi şi altă soluţie: sinod românesc în exil. Dar numai teoretic. Căci, de unde să iei alţi doi episcopi, cu drag de Neam şi de Biserică? Un Inocenţiu Clain, un Şaguna, nu se nasc chiar în toate zilele, iar soluţiile de umplutură n'au rezolvat niciodată ceva de interes înalt; cel mult niscai "probleme" personale...

&& S'a stins la Moscova, în Sâmbăta Floriilor, patriarhul Alexei. Faptul că, într'o Rusie de continuu şi colectiv asasinat, a putut atinge vârsta de 92 de ani, nu depune în favoarea sa. Fusese făcut, de altfel, patriarh de Stalin (în 1945): desigur, nu fără temeinice motive. A binecuvântat toate crimele bolşevice, a blestemat toate încercările defensive ale lumii libere: totul, natural, în numele lui Crist.. N'a avut un cuvânt de mângâiere, nici pentru chinuiţii din ţara sa. Bolşevicii au fost aşa de mulţumiţi de serviciile lui, încât l-au decorat, chiar de trei ori, în 1946, 1952 şi 1962, cu una din cele mai înalte distincţii ale lor: cu "Ordinul Steagului Roşu al Muncii"!

Reacţiunea în lumea bisericească internaţională, la vestea morţii lui, a fost aceea cu care lumea liberă, în general, ne-a obişnuit de multă vreme. Consiliul ecumenic dela Geneva s'a arătat "consternat", organizând imediat parastase. Foile catolice au arătat "durerea Sfântului Părinte", - care a şi trimis un mesagiu la Moscova, exprimându-şi "tristeţea" şi "aprecierea pentru devoţiunea marelui patriarh pentru poporul său", ba a invitat, la 19 Aprilie, pe pelerinii adunaţi în Piaţa Sf. Petru să se roage pentru sufletul defunctului. La drept vorbind, socotin şi noi că aceste rugăciuni sunt cât se poate de oportune pentru un suflet dedicat, în formă, lui Isus, dar devotat, în faptă, lui Satan.

&& La 12 Mai s'a stins la Londra, în exil, generalul polon Anders. Ofiţer ţarist, el a luptat apoi, alături de gen. Weygand, contra bolşevicilor. Prizonier la ruşi în ultimul război, îl găsim comandant al Corpului II polonez, alături de Aliaţi, în luptele dela Monte Cassino (Italia). Pentru formarea unei armate naţionale în exil, el apelase zadarnic la Stalin, cerând informaţii despre masa prizonierilor luaţi în 1939. Abia în 1943 află el că 11.000 ofiţeri fuseseră ucişi de ruşi şi îngropaţi la Katyn. Protestul lui indignat se loveşte de laşitatea Aliaţilor: se lămureşte, în sfârşit, că Danzigul fusese doar un pretext pentru declanşarea războiului şi că, departe de a i se apăra libertatea, Polonia avea să intre sub cel mai greu jug din istoria ei. Scrie el, plin de amărăciune, în ultimul-i ordin de zi către soldaţii săi, apărut în "Katyn" (edit. France-Empire): "Noi ne-am îndeplinit întreaga datorie în legătură cu aliaţii noştri. Nimeni nu ne poate nimic reproşa. Cu toate astea, drepturile fundamentale ale naţiunii noastre sunt călcate în picioare. Puternicii acestei lumi sacrifică instituţiile noastre legale unor pasageri conjuncturi şi tolerează fără restricţie faptul împlinit prin violenţă contra Poloniei". De ce, dar, şi-o fi ales să locuiască chiar în capitala lui Churchill?...

DIN DESAGA AMINTIRILOR

Arestați în după amiaza de 24 Ianuarie (1941) și judecați de Curtea Marțială dela Buzău, tot lotul "din Predeal pân'la Sinaia" fuseserăm aduși la închisoarea din Suceava, "Mormântul fără cruce" sau "La Suceava cea vestită a voevodului Ștefan", cum sunau titlurile a două cântece făcute de pușcăriași, cu o melodie de bocet ce-ți dădea impresia că funia se apropie de țarăș.. Inchiisoarea, masivă și impunătoare, moștenire dela Habsburgi, avea acum, cu noi, vrea 300 de "oaspeți".

Când se spune despre o închisoare că este grea sau rea, calificativul se referă nu atât la ziduri, cât la regimul intern, care varia dela o temniță la alta, după bunul plac al directorului. Până pe la începutul lui Iunie am avut noroc de un director, despre care nu s'ar putea spune decât că era un "Om". Ni s'a pus la dispoziție o celulă pentru alimentele ce se primeau de-afară; s'a făcut listă de cei suferinzi, slabi sau cu regim; careva dintre noi putea să meargă în oraș cu gardienii pentru anumite cumpărături. Cu cămara și distribuirea alimentelor a fost numit dl Hojbotă Matei, care datorită acestei funcțiuni a primit repede porecla de "hatman" - și hatman a rămas pentru mulți...

Se apropia Paștele. S'au dus din vreme tratative cu direcția ca să ne vină preotul și să officieze Invierea la miezul nopții, dar în ultimele ceasuri ni s'a comunicat că lucrul a fost interzis telegrafic dela București. Preotul avea să vină a doua zi, dimineața. Ne cumpăraserăm din timp câte o lumânărică - și la 12 noaptea, când în oraș au răsunat clopotele, toate ferestrele s'au deschis, lumânările au fost lipite printre gratii și tot etajul trei a cântat, de trei ori, Cristos a înviat, de s'a cutremurat închisoarea. A urmat o liniște de mormânt, fiecare sta în genunchi, de vorbă cu sine, cu-ai săi, cu Dumnezeu, - în timp ce clopotele spintecau tăcerea neagră până hăt departe, spre Dragomirna.. Noaptea era întunecată și luminițele noastre au stat în ferestre neturburate de nimeni, până s'au terminat. Pâlpâiala lor da o impresionantă priveliște: niște licurici ce se luptau cu un monstru imens de negru și nesfârșit. Din oraș ni s'a spus că, de când o fi fost zidită, această pustie de închisoare n'a fost așa frumoasă; părea un vapor uriaș ce se legăna pe spatele unor valuri negre, depărtându-se și apropiindu-se...

Apropierea Paștelui ne-a adus și surpriza unui decret ce suspenda unele pedepse: în mai puțin de zece zile, dela secția politică au plecat mai mult de jumătate. Dar justiția are capriciile ei! Curtea Marțială dela Buzău dăduse pedepse foarte mici în raport cu alte tribunale, dar procurorul încadraseră cazurile în cel mai grav articol: 210, "crimă de rebeliune"; ori, decretul nu libera pe cei "condamnați pentru crimă"! Au plecat astfel persoane condamnate la 4-5 ani și am rămas toți cei cu un an detențiune simplă... Excepție s'a făcut totuși cu un frate de cruce, Mircea. Refugiat de prin părțile Clujului, se stabilise la Predeal și era printr'a VI-a de liceu. Înalt și subțire, cel mai înalt dintre noi toți, un cap mare, păr netuns și în dezordine. Tăcut și închis în el, părea aproape sălbatic, dar vorbind cu el îi descopereai o candoare pruncească. Într'o seară, predelenii ne roagă să facem liniște, că Mircea are să ne citească ceva original. Cele câteva poezii au făcut de-acum, din acest copil, alintatul tuturor. Era dotat de un real talent. Din imnul făcut de el prahovenilor, îmi mai amintesc doar câteva strofe: "Valea Prahovei măreață, / Și-a chemat feciorii săi / Și'ntr'o bună dimineață / Au pornit din munți și văi. / Din Predeal pân'la Sinaia, / Curg ai Prahovei feciori, / Și, orbiți de vitejie, / Se treziră'n închisori... / Valea Prahovei măreață, / Va porni în vremi mai bune, / Cu săcuri și cu topoare, / O nouă rebeliune". După fiecare strofă, refrenul: "Prahovene, prahovene, ai pornit cu pumni de fier, arătându-ți vitejia de rebel". Aceste versuri, care se și cântau, făcuseră ocolul țării. Le-am auzit și'n lagăr la Târgu Jiu! Când auzea acest cântec, Ungureanu, primul gardian, venea gâfâind la mine și urla: "Părinte, zi-le să tacă, că de aude Antonescu ne duce pe toți în Insula Șerpilor și-acolo ne ia dracu!"...

Dar poetului nostru mulți i-au și uitat numele: după ce ne-a povestit pățania cu căpitanul instructor dela Curtea Marțială, toți îi ziceam "găligănul". Totul mersese normal, cu el, până la întrebarea: "Ce profesie ai tu?". Mircea zâmbește șăgalnic, pune ochii în podea și răspunde foarte nevinovat:

- Eu, domnule ofițer, mi's logodit de două luni!

- Mă, căscatule, aia nu-i profesie! Profesie înseamnă meserie, ce știi să lucrezi, ce poți face cu mâinile tale!

- Păi ce pot eu acum să lucr, domnule ofițer, că de trei săptămâni stau încu-

iat ca hoții - și nici nu știu de ce. M'or luat dela școală și nici până azi nu mi-a spus nimeni de ce; poate mi-l spune dumnea-ta...

- Mă, găligane, tu nu ești aici ca să pui întrebări, ci să răspunzi la întrebări.. Și-apoi de unde să știu eu de ce ești arestat, că doar nu eu te-am arestat!

- Eu știu că nu d-ta m'ai arestat, da o fost tot un ofițer de cătane ca d-ta..

- Găligane, tu ești impertinent!

- Eu nu's pertinent, domnule ofițer, doar v'am spus dela început că eu mi's ardelean, și-am fugit dela Cluj, de unguri...

- Luați-l și-l duceți de-aici!

- Da unde să mă ducă, domnule ofițer?

- Inapoi la închisoare, că doar nu te-oi trimite la cinematograful!

- Și la închisoare m'or mințit că mă duc la instrucție.. de-aia mi-am încălțat cismele... Oh! cât îmi place mie să fac instrucție!

Ca să termine cu el, căpitanul face semn jandarmilor, arătându-le ușa.

Să fi tot trecut vreo zece zile de când plecase Mircea, când într-o dimineață, în zori, din partea de apus, de pe terenul pe care se ținea târgul săptămânal, auzim un strigăt: Părinte Grațiaaaaan! Mă urc pe pat și mă uit pe fereastră: de ne-crezut, era poetul nostru! Ce-i cu tine, Mircea? "Mi-or dat drumul din greșală, cum ai zis d-ta, și-am venit înapoi, dar gardianul dela poartă nu mă lasă înuntru. Du-te d-ta la cancelarie și spune-le"... Dar ușile erau încă încuiate. Când s'a făcut deschiderea am spus primului gardian, dar tot a trebuit s'aștepta pe-afară câteva ceasuri, că n'avea cine să-l înregistreze la cancelarie. Și-a venit Mircea înapoi dela Predeal; promisese șefului de post că vine singur, și-așa a făcut. Dar după pățania dela poartă, a rămas convins că-i mai greu de intrat la închisoare decât de ieșit: M'or scos în douăzeci de minute - și le-o trebuit patru ceasuri să mă bage la loc!

Pe la începutul lui Iunie, altă surpriză: schimbarea directorului. Un Om era înlocuit cu o fiară. În toamna anului 1940, când a ajuns șeful Statului, Antonescu a explicat oficial de ce Carol îi luase comanda armatelor din Basarabia. Spunea, între altele: "În calitatea ce aveam, am vizitat și închisorile, după care am făcut un raport regelui și guvernului, în care arătam că bugetul unui câine al armatei e superior bugetului unui deținut politic, și acest lucru nu face cinste unui popor civilizat". Cel care aplica inumanul tratament la închisoarea din Chișinău era "o bestie umană" cu numele de Mănaru. La câteva zile după acest raport, Antonescu a fost demis și internat la mănăstirea Bistrița. Declarațiile sale au fost radio-difuzate și publicate în toată presa, contribuind enorm la câștigarea popularității în masele legionare. Nimeni nu știa unde era Mănaru în vremea aceea, dar după zisa rebeliune el a reapărut: ca director la închisoarea noastră!

La Suceava ne aranjaserăm cum ne plăcea: în camere mari, de 20-30 de persoane, sau în celule. În zori se făcea deschiderea, fără ca cineva să fie deranjat. Ușile stăteau deschise până se însera; deschisă sta și ușa de jos, care da în curte, unde era fântâna - și unde ne plimbam când și cât voiam, - ba se juca și mingea, care din greșală trecea uneori zidul și se întorcea regulat cu un bilet vârf la încheieturi... În trei zile de la sosirea lui Mănaru, s'a terminat cu toate acestea. Am fost grupați pe categorii de pedepse și izolați. Cei cu detențiune simplă, vreo 12 la număr, am fost duși în camera 29, chiar deasupra birourilor administrative. Toți ceilalți au fost tunși, rași, îmbrăcați în haine vărgate, puși în lanțuri și expediați în interior: era evacuarea închisorii. Ca să ne impresioneze, în timpul acestor operații au fost jandarmi peste tot, ba în curte au pus și mitraliere, îndreptate spre dormitoare și celule. Cea mai mare durere a fost că ne-am despărțit fără să ne vedem și să ne spunem Doamne-ajută și drum bun...

În Mai se evacuase arhiva tribunalului. Am știut-o dela deținuții tâmplari, cari lucrau lăzi din scânduri, de-o anumită măsură, le umpleau și le prindeau cu cercuri de fier. Închisoarea și tribunalul făceau un corp pătrat: partea de răsărit și sud era tribunalul, la apus și nord închisoarea. Văzând evacuarea tribunalului, am știut că războiul e aproape. La începutul lui, am auzit bubuitul tunurilor - care în 3-4 zile s'a îndepărtat.. Când s'au reocupat Cernăuții și Chișinăul, s'au tras clopotele la toate bisericile din țară, iar noi am stat în genunchi..

Vara a trecut greu; pe lângă bruma de cumpărături, ne-a suprimat și plimbarea de-o oră, pe motiv că n'are gardieni destui; pentru 12 inși, trebuiau vreo 6-7 gardieni de pază, ca plimbarea să fie reglementară: doi metri și jumătate unul de altul, cu mâinile la spate, fără a întoarce capul înapoi și încolo, cu privirea

numai în jos, fără o vorbă... După stăruințe, câteva zile am fost scoși la munca câmpului, pe o moșie a închisorii. Garanția eram eu: de va fugi vreunul, voi fi împușcat! N'a fugit nimeni - și totuși s'a răscândit, motivând că am fost condamnați la închisoare și nu la muncă pe câmp...

În această atmosferă sunt chemat, prin Decembrie, la cancelarie, unde Mănaru îmi comunică că a doua zi voi pleca spre Capitală, martor într'un proces al lui Ilarion Popescu dela Predeal, ce se va judeca la Curtea Marțială. Cunoșteam tactica de-a pune pe cineva martor ca să-l mai vezi, să-l mai smulgi din atmosfera aceea monotona, să se mai plimbe prin alte închisori, să mai facă alte cunoștințe, însă eu nu vorbisem cu nimeni, să-mi facă acest hatâr. Ilarion era un teolog, sucevean, purta o barbă mare și roșcată, pentru care toți îi ziceau "Popa Ilarie". Era o rară și aleasă figură. În Iunie, Mănaru îl bărbierise și-l băgase în cele mai grele lanțuri, și el era atât de firav, de puțintel! Când am spus prietenilor că-i voi părăsi pentru o vreme, s'a așternut peste ei o atmosferă de consternare, care m'a cuprins și pe mine. Erau fără glas, ca niște orfani în mijlocul drumului. Mă gândeam să-i spun directorului că, dacă nu sunt obligat, eu nu mă duc la București. Atunci unul mai în vârstă, Dumitru, rupe tăcerea: "Noi regretăm că părintele pleacă, dar gândiți-vă ce bucurie va fi când se va întoarce, încărcat ca o albină de multe și felurite noutăți!" Toți au explodat: Așa este! bravo! să ne trăești, moșule! - Plecarea trebuia să fie a doua zi, pe la 11 dimineața. Pe la 9,30 vine în vizită procurorul, cu directorul și întreaga suită administrativă. Era un om mărunțel, cu ochi albaștri, și cam uscat. Ne spune că a auzit de plecarea mea și-a venit să-și ia rămas bun, căci nu mă voi mai întoarce la Suceava. Ba, "nici d-ta, părinte, nici voi băeți nu veți mai fi aici de Crăciun, ci veți fi cu toții liberi, la casele voastre. Zilele acestea va apare un decret de amnistie, căci Țara are nevoie de dv afară, nu aici". Dă mâna cu mine și-mi urează drum bun. (Prin acest gest el se achita de-o "lipsă" săvârșită față de noi pe vară: Mănaru, pe lângă alte mizerii, ne-a dat și mămăligă albastră vreo 7-8 zile. Când am aflat, dela deținutul care-o făcea, că mămăliga din mălai stricat e numai pentru noi, am decis să n'o mai mâncăm, - și n'am dat-o nici înapoi, cum ni se cerea, ci am cerut să vină procurorul s'o vadă. Ni s'a promis că vine mâine, iar mâine ni s'a spus că-i plecat din oraș. Am anunțat atunci că vom deschide toate ferestrele și vom striga cât vom putea de tare, ca să audă tot orașul: "Procurorul... mămăligă străcută... otrăvită... Mănaru ne ucideee". La primul prânz ne-au adus... pâine).

Din comentariile noastre ne-a deranjat primul gardian, care mă anunța că sunt așteptat jos, pentru plecare. Mănaru m'a poftit lângă el în căruță; caii erau mănânați de un gardian îmbrăcat în haine civile. Drumul până la Burdăjeni nu-i mai lung de 3-4 kilometri, însă pentru mine a rămas cel mai aspru. Cerul ardea față de apa fiartă, iar bieții cai nu puteau târî căruța decât la pas. În gară, gardianul mi-a dat un pachet legat în jurnale și mi-a șoptit că este hrana mea de drum. Cu Mănaru am stat în sala de așteptare până a venit trenul; dându-mă'n primire șefului dela vagonul-dubă, a șoptit ceva cu el, și și-a luat rămas bun cu aceleași cuvinte amabile ca procurorul. Șeful dubei m'a poftit într'o celulă cât o carceră, zicând că are dispoziții să mă trateze cât mai bine. Nu știu cât am mers și nici pe unde, căci nu puteam zări nimic prin ferestruica celulei; pe gratiile de fier de-afară, zăpada se făcuse ghiață și astupa totul. Când, întunecându-se, s'a aprins în tavan o lumină ca un opaiț, mi-am adus aminte că'n ziua aceea n'am mâncat nimic. Am desfăcut legătura ce-mi dase gardianul și, răsfoind mormanul de hârtie, am descoperit o jumate de chirpic de mămăligă și trei cepe: una mai mărișoară, două numai cât niște nuci. Am frunzărit de mai multe ori jurnalele, dar mai mult n'am găsit. Afirmatia lui Antonescu, că bugetul unui câine al armatei e superior bugetului unui deținut politic, își avea logica sa: până acum încă nu s'a auzit că pe undeva s'ar găsi un câine să mănânce ceapă...

Noaptea am petrecut-o într'o gară pe-o linie moartă, căci aceste soiuri de vagoane-dubă circulă, ca porumbeii, numai la lumina zilei. Iarna, și într'o celulă de dubă, nu-i deloc comod. Bruma de căldură vine dela aburii locomotivei, care acum însă își vede de treburi manevrând prin gară. Dacă oboseala și frigul birue slabele puteri și aduc un fel de visare ce seamănă cu somnul, apoi nici acela nu-i de durată, o izbitură de locomotivă te trezește atât de brutal că-ți trebuie timp ca să-ți aduci aminte cine ești, cum te cheamă și unde te afli. Iar aceste izbituri se produc la intervale aproape regulate de maxim 30 de minute. Duba e plimbată din loc în loc, în aceeași gară, încât ai impresia că ai călătorit toată noaptea...

A doua zi de voiaj, primul gardian deschide ușa celulei și, foarte micșor, mă întreabă dacă aș dori să fiu mutat în sala cea mare, unde-i mai multă lumină, mai cald, și poate voi găsi și ceva camarazi. Am răspuns afirmativ, deși nu știam ce-i așa "sală mare", căci era prima oară că mergeam cu acest faimos vagon-dubă de la Buzău la Suceava, în Martie, ne duseseră cu vagoane de clasa 3-a, bine păzite..

În "sala mare" se aflau, de toți, cam zece deținuți. Era în adevăr mai bine încălzită, căci avea o sobă mare de fontă la mijloc, alimentată cu cărbuni de către un gardian. Tăcerea a fost ruptă de un zăngănit de lanțuri: de pe banca din dreapta s'au ridicat patru tineri, unul mai înalt și mai vârstnic a făcut un pas spre mine și a zis: "Bine ați venit părinte, și ne bucurăm c'am reușit să vă aducem aici". Se recomandă: "Gafencu, student la Drept, șeful Frățiilor de Cruce din Iași". Prezintă și pe cei trei: toți elevi de la liceul militar din Iași, condamnați la mulți ani de temniță, încărcăți de lanțuri, erau transportați la Aiud. Depuseseră eforturi ca să mă scoată din celulă și să mă aducă lângă ei. Ultima șansă fusese spargerea geamurilor de la o fereastră și cântece legionare prin toate gările. La aceasta se aliașeră și deținuții de drept comun, cari aveau pentru legionari un respect deosebit. Le-am spus și eu cine sunt, de unde viu și unde merg. Mai ales scena de la Suceava cu procurorul, și declarația lui că "vom face Crăciunul acasă". Nu auziseră nimic, fiindcă la Iași avuseseră un regim foarte aspru. Tunsul, haințele vârgate și lanțurile dovedeau neomenia administrației. Cred că nici n'au avut lanțuri cu verigile mai groase ca cele pe care le-au pus acestor copii, dintr'4-a sau a 5-a de liceu. Ei însă, erau tare mândri de "uniforma" și de lanțurile lor. Comentând cele povestite, ajunseserăm la concluzia că nici nu vor vedea Aiudul. Mai ales c'aveau să coboare la Ploiești și să stea o vreme la închisoarea locală, până se'ntorcea duba de la București, iar Crăciunul era aproape. La această perspectivă, copiii s'au întristat: fuseseră așa de mândri că merg la vestita temniță Aiud!...

Frății de Cruce din dubă au văzut însă Aiudul; povestea cu decretul, semnat se pare dar retras imediat, fusese doar o probă în plus de oscilarea și instabilitatea generalului. Gafencu, șeful lor, a cunoscut și iadul din Pitești, blestematul cadou făcut tineretului român de și mai blestematul sistem ce poartă numele de "partid comunist român". Despre ceilalți copii, elevi de liceu, din dubă, numai de unul știu că se află în Occident: este Paul Miron, stabilit în Germania liberă, pe care am avut bucuria să-l întâlnesc de mai multe ori, înainte de a pleca spre America. Bacu, autorul lucrării "Pitești", închină această carte, printre alții, lui Gafencu, șeful Frățiilor de la Iași, ucis de partidul comunist român în chinurile infernului de la Pitești. Prin Gafencu se omagiază toate miile de tineri uciși ca el, cum și miile ce-au fost uciși numai spiritual, adică aduși în starea de cârpe sau zdrențe umane, stare care științific poartă numele de "reflexe condiționate". La Gafencu, șeful Frățiilor de Cruce de la Iași, care reprezintă întregul tineret al Neamului nostru, ucis, sau zdrobit de moara satanizării, privim cu evlavie, străbătuți de fiorul sfânt al supremului Adevăr: după Răstignire și Mormânt, vine Învierea!

Protos. Grațian Radu

SE CERIS de Nichifor Crainic

O miere aurie s'a vărsat
Din fagurul apusului în holdă
Învăluind belșugul de recoltă
Și poleind ținutul secerat.

Când soarele căzând s'a scuturat
În desfrunzire de vâlvoare'nvoltă
Văzduhul dogorind părea o boltă
De uriaș cuptor înflăcărat.

Simțeam cum urcă spre'nstelarea naltă
Din grâul ars de soare un prinos
De-arome'mbătătoare laolaltă.

Ieșea din câmpul greu de-atât prisos
Omul cu fruntea ca o pâine caldă
Cum aburită din cuptor s'a scos.

&& La jubileu-i de argint, "Libertatea" Românilor din Banatul înstreinat preamărește "un sfert de secol al cuvântului gazetăresc liber și nestingherit". Ceea ce înseamnă că, dacă timp de 25 de ani gazetarii de la "Libertatea" niciodată nici n'au încercat măcar să pomenească de drepturile Românilor din Valea Timocului sau din Macedonia "sârbească", asta a fost pentru că sunt lipsiți de patriotism și nu pentru că n'ar fi avut libertatea să o facă...

&& "Doina Cărașului" din Reșița a dat, în Banatul înstreinat, 3 spectacole, prezentând la Panciova, Satu Nou și Doloave, în luna Mai, "Țărâncuța bănățeană".

DORURI SI NECAZURI

F.-Brazilia: După o întrerupere de 15 ani primesc din nou VATRA. Am găsit-o neschimbată: vie, jucăușe, cu aceleași marote. Dar mai ales cu același cult al limbii, cu aceeași sensibilitate pentru problemele neamului și cu un dar unic de a emoționa, de a stârni indignare, ură sau admirație. N'am în fața ochilor ultimul număr, în care semnalasem anumite pasagii pe care aveam de gând să le comentez. Nu-l am, pentru că-l fac să circule. Cum știu cu câtă greutate se menține o publicație, îți trimit alăturat o contribuție. Și-ți semnalez un delicios și important pamflet al unui tânăr emvețian, Jérôme Deshusses: LA GAUCHE REACTIONNAIRE.

C.-Germania: Nenorocirea ce s'a abătut asupra poporului nostru m'a cutremurat adânc. De ce care lovește bunul Dumnezeu atât de aprig țara noastră? Să mai crezi în dreptatea cerească? Potopul acesta, cu urmările lui, e unic în istoria țării noastre. Imensele despăduriri efectuate de bestiile sovietice imediat după război în țară au agravat pagubele aduse de viiturile apelor. Am crezut că asociațiile românești din München vor lansa un apel pentru o colectă de bani și haine întru ajutorarea fraților noștri sinistrați, dar nu s'a auzit nimic. Cu asta s'au ocupat, în schimb, diferite organizații nemțești. Am trimis și eu 100 de mărci. Voi trimite deasemenea un pachet cu îmbrăcăminte și medicamente. Am primit din țară scrisori desnădăjduite. Cu sănătatea nu o duc prea bine, dar ce să-i faci, sunt urmările captivității mușcălești. Aștept cu mult dor un nou număr din "Vatra"...

G.-România: În noaptea de 12-13 Mai s'a deslănțuit asupra țării noastre o catastrofă de care amintirea camenilor și a cronicilor nu știe să mai fi existat vreodată. 2,1/2 miliarde metri cubi de apă s'au revărsat asupra a mii de hectare și asupra a sute de sate. Mii de cameni și-au pierdut viața, de avuturi nu mai vorbesc, tot ce-au agonisit într-o viață au pierdut într-o noapte. Crișurile, Someșurile, Mureșul, Oltul, Tisa, Iza, Siretul și Prutul au ieșit din mătcile lor, pe firul apei aveau o viteză de 20 km pe oră, iar pe margini 5-6 km. Acum vine rândul Dunării să se reverse. N'au rămas până'n prezent neinundate decât două județe, Mehedintzi și Caraș. Și cerul continuu se face dușmănos, plouă într'una. De prin părțile neinundate încă au început să-i evacueze. Țara întredăgă e în alarmă. Oamenii din regiunile neinundate lucrează zi și noapte ca să trimită celor sinistrați hrană. Șiruri de camioane pleacă spre regiunile sinistrate cu daniile noastre, ale celor scăpați încă - pentru cât timp? Se adună de peste tot bani, haine, alimente. Prin servicii și prin C.E.C., ca unul oamenii, au uitat de toate dușmăniile și se ajută între ei; armata, pionierii și civilii ajută la salvarea lor. Sunt pagube de miliarde în case, vite, fabrici. Bejenia a început. Se trimit din toată lumea ajutoare.

R.-România: Mai află că în urma ploilor continui ce au căzut în țara noastră, mare pacoste și necaz s'au abătut, mai cu seamă în partea Ardealului. Râurile Someș, Mureș, Olt, Siret și altele au ieșit din matcă, inundând în 2-3 ore sute de mii de hectare, orașe și sate întregi, puhoaietele distrugând totul în calea lor. Au fost mii de victime, au rămas părinți fără copii, copii fără părinți, și au rămas numai cu ce a fost pe ei: foarte mulți numai în cămașă, cum i-au surprins puhoaietele dormind noaptea. Sunt pagube de miliarde lei, zeci de mii de case distruse, fabrici, uzine, mii și iar mii de vite înecate. Așa ceva nu s'a pomenit în anele țării noastre. Și încă nu s'a terminat, plouă și iar plouă, mereu zilnic alte pagube. În regiunea Vrancea, fiind pământul suprasaturat, s'au produs mari alunecări de teren, din deal s'a făcut vale, iar din vale deal, sate întregi au fost distruse. La fel în partea Iașului și în alte regiuni. Adevărat apocalips. Peste tot numai jale și iar jale. Aflu chiar acum că Sucevița a crescut extrem de mult, e în pericol și orașul Rădăuți. Mă duc acum spre Volovăț, să văd ce-i pe acolo, deoarece văd că trec mereu oameni cu lopeți și fel de fel de materiale, probabil pentru vreun dig de apărare. Din cauza vremii, și prisaca mea cu albine are de suferit. Am dat până acum peste 75 kg de zahăr, ca să pot menține albinuțele mele în viață, care, neputând ieși afară, stau în stup și consumă. Oricum, recoltă nu voi avea.

L.-România: Am intenționat să voi ajez anul acesta, dar se pare că e mai greu ca oricând. Apoi cu nenorocirile ce s'au abătut asupra noastră, e îngrozitor. Afară de două regiuni, restul a fost totul inundat. Au fost pierdute suprafețe cultivate, au murit vite și păsări, nu vor mai fi fructe și legume. În multe locuri a năvălit apa noaptea. Luați prin surprindere, pe întuneric, oamenii, pentru că se stricase și instalația electrică, abia s'au putut salva urcându-se în podul caselor; cele mai slabe au fost însă rase de furia apelor. Alții au stat în copaci 48 de ore și mai

mult. În Alba Iulia, 17 persoane au stat 48 de ore într'un castan, pentru că heli-copterele și bărcile anfibii nu mai pridideau să salveze pe cei ce erau deja în apă sau peste care se dăra casa. Sunt lucruri îngrozitoare de povestit. Toți strângem ce putem, îmbrăcăminte, vase de menaj, etc, pentru a le trimite. Săretul a inundat, la interval de o săptămână, de două ori aceleași locuri. Sunt fabrici și uzine sub apă. Sunt copii fără părinți, și părinți fără copii. În multe sate, oame-nii au rămas doar cu ce aveau pe ei. Suntem foarte plăcut impresionați că multe țări ne-au trimis ajutoare. Nu știm ce va mai fi cu noi toți, parcă vine sfârșitul pământului. Poate Dumnezeu se răsbună pe noi; dar de ce tocmai pe noi, oare suntem noi cei mai păcătoși? Îți scriu toate astea, pentru că știu că ești un om care simți româneste, care n'ai încetat niciodată să te gândești la țara ta...

R; - Franta: Am citit cu mare mulțumire "Vatra". Vă felicit pentru cele semnate, dar și pentru bogata informație românească și culturală. Foarte onestă și utilă. "Vatra" se distinge prin aceasta de toate publicațiile românești din streinătate, unele detestabile, mai toate ineficiente. Făcute de oameni mărginiți, mărunți. Voiu căuta să mă revanșez.

S. - Germania: În emisiunea de televiziune din 5 Iunie, sub titlul "Exodus 1970", s'a arătat cu mulți martori că evreii din imperiul moscovit sunt aprig persecutați și că toți ar dori să părăsească raiul roșu. Ce enormă ingratitudine a bolșevici-lor față de evreii că doar exclusiv evreilor le pot mulțumi actualii potentăți sovietici că stăpânesc sute de milioane de sclavi. Fără organizatorul armatei roșii Lev Troțchi, fără Kamenev, Zenoviev, Finkelstein, Kaganovici, etc, etc, n'ar fi azi nici urmă de imperiu comunist. Ingratitudinea e răsplata lumii!

B. - Statele Unite: De prin colonie, nicio bucurie; iar cele din lume, nu's nici ele bune. Comunitatea românilor din regiunea care acum 15 ani se remarcă prin activități culturale, de spreț "Vers"-ului, a comemorărilor naționale și a asisten-ței sociale, acum s'a identificat total cu uzanța imitativă a jumătăților de "ore de radio", care difuzează doar aniversările și onomasticile membrilor cotizanți. Nu sunt neglijate deloc pomenirile religioase, unde scopul clerical devine supe-rior celui bisericesc, după cum atestă bilanțul acestor reuniuni, exprimat în su-ma arginților colectați.

În sfera continentului, devine direct agasant stereotipul mesaj regal, cu care mini-periodicul "România" tămăie câteva spirite senile. Comitetul anti-național nu mai riscă niciun ridicol, după "eliberarea" dela 23 August 1944.

Confuzia din imperiul yankeu atinge apogeul extravaganțelor și libertinaju-lui. Arderea drapelului de către demonstranți de amestecate categorii - toate însă ghidate de: comuniști și sioniști; negrese minore, care sunt șefițele studen-țimii dela câteva universități; un comedian de iarmaroc, negru și el, ce s'a dis-tins numai prin caraghioslăcuri, ține discursuri de nivelul gradului primar, cu ocazia distribuirii diplomelor la studenții absolvenți, insultând guvernul și ad-ministrația. Foști senatori, cu 3 termene în Congres, sunt hulduiți de studenți fă-ră frecvență pentru atitudinea lor națională și de asanare publică. Paria modernă de aici, în locul moderatului "panem et circenses", pretinde Welfare și locuințe moderne. Imaginea unei "great society"! - Anexez 10 dolari pentru Vatra..

B. - Canada: Luptăm să ne rostuiim cât de cât, să facem față cerințelor vieții, să asigurăm copiilor un "start" sigur în viață; totuși noi, generația noastră, nu ne putem împământeni aici, chiar dacă am optat pentru cetățenia acestei țări. În timp ce copiii adoptă stilul local de viață, se integrează, vorba aia, în viața americană-canadiană, iar interesul lor pentru ce este românesc slăbește din an în an, - noi ne închidem în noi, și după 25 de ani, ba și mai mult, de pribegie, încă suspinăm după acel colț de țară în care ne-am născut și unde am petrecut cei mai frumoși ani din viață. Când ascult muzică românească mi se umflă pieptul de-mi taie suflul și numai după câteva suspinuri adânci pot să scot un cuvânt. Pe copii nu-i mai mișcă nici muzica românească și nici biserica noastră frumoasă din Mont-real. Ori, eu am făcut tot (aproape tot) ca să-i cresc în duh românesc și am reușit, așa putea zice, cu toate greutățile ce ți le dă izolarea. Dar de câțiva ani "inte-grarea în viața canadiană" se simte tot mai mult, copiii se detașează încet-încet de spiritul românesc. Iar consecința "integrării" e strigător la cer de vizibilă, asimilarea, începând cu cea spirituală și terminând cu cea socială...

P. - Jugoslavia: Mă doare că românii se răspândesc prin atâtea țări și acolo nu mai sunt uniți, nici români, ci nebuni după ban. La noi, satul e tot mai pustiu. Tot

mai mulți se duc. Toți își exprimă nemulțumirea, dar nu părăsesc dolarul. Că Românii din România iau calea Apusului, nu mă sinchiesc. De cei de-aici mă doare, că pierim. Acolo, tot români rămân.

R.-Jugoslavia: Cât despre procesul de sârbizare din Banatul nostru, n'a mai rămas nimic din defensiva din trecut pentru a i se opune. Aproape că nu există nicio rezistență: biserica prigonită, școala aproape sârbizată prin metodele noi de "înfrățire" - școli mixte (sârbo-române) și alte mașinații "culturale" cât și materiale; organizațiile culturale far și ele jocul sârbilor, conștient sau inconștient. Stâlpii de rezistență de altă dată, cărturarii noștri, astăzi sunt oportuniști și interesul național e inexistent. Singurii cari încearcă să mențină flacăra românească sunt preoții, dar de combătut nu pot, pentru că sunt urmăriți la fiecare pas; și-apoi, acolo, a sluji într-o biserică deja este un privilegiu - departe de a fi un drept secular și o datorie creștină.

D.-Australia: Ce crezi de "Întoarcerea din Infern"? Mie mi-a făcut impresia că e scrisă de Sima însuși. Dacă, într-adevăr, există un Cârjă, apoi ar fi trebuit tipul să-și scrie o mică biografie; altfel, totul apare ireal, sau fără niciun fel de însemnătate. Mai cu seamă că, repetat, remarca "Horia Sima, șeful Mișcării Legionare", apare mereu. Când am citit ce făceau studenții, și apoi scuza acelui acuzat că ei fuseseră instruiți, din ordin, să procedeze așa, am început să cred că, în adevăr, nenorocirea fusese plănuită de sus, prin Pătrașcu. Doar cum putea să știe idiotul ăla, de amănuntele tehnice de la Rostock? Aproape sunt convins că, așa cum au mers lucrurile, istoric, de la război până acum, tot au fost mai bune decât o țară în mâinile unor oameni ca Boeru, Acrivu, Sima, Mihăilescu, Pătrașcu...

T.-Franța: După cât văd, mereu se sparg rândurile "celor ce-au rămas". Așa stând lucrurile, și ca să nu mă prindă văleatul pe nepregătite, m'am apucat să mă gândesc la cele viitoare și-am scris acest poem, pe care n'am îndrăznit să-l numesc "testament" din pricina superstițiilor; că parcă-parcă, tot n'aș vrea să plec, mai ales acum, când m'am așezat în casa mea, de unde prin toate ferestrele văd, bucurându-mă, minunățiile lui Dumnezeu, ce se întâlnesc în apusul de soare, pe Loara. De pe Barcăul copilăriei, unde am căscat ochii, ajunsei dură atâtă amar de trudă pe malurile acestui fluviu, mareț și zănat, ce poate va fi și martorul trecerii mele în lumea celor ce nu mai cuvântă. De-aceia, el face parte integrală din viața mea. Fiind așa dară, noi, prieteni, cu nu l-am blestemat anul trecut când a intrat în casa mea ca să-mi cinstească sositul, ba, am strigat în gura mare la cei ce-l ocărau că nu-i cu cinste; că el n'a făcut altceva decât să ne amintească drepturile sale, și că a noastră e greșala, intrând pe teritoriul său.

Chiar acum trimisei nevasta cu niște pițule, la poștă, pentru Vatra, aducându-mi aminte că nu's prea bun plătitor. Ca'n întâmplarea petrecută, nu de mult, cu popa de aici: Neputând să scape de-un om de afaceri, îl pofti în stradă și-l întrebă ce vede pe turnul bisericii. Și ce observi la cocoșul ăsta? Că n'are ghiare! Știi d-ta de ce n'are? Pentru că, la un preot, cocoșul n'are ce răcăi...

R.-Jugoslavia: Din "Vatra" deducem personalitatea redactorilor: tip de români olteni, vii, ascuțiți și plini de spirit; în climatul libertății din Apus, au polemitizat, criticat, ironizat și apreciat situații, fapte și persoane de pe toată gama emigrației române, de pe poziție naționalistă, cu o ținută de oameni independenți, deși angajați ideologic. Aici, "Vatra" o primim numai sporadic, și odată primită n'o lăsăm din mână până n'o citim de la prima până la ultima pagină. Vă trimitem, odată cu mulțumirile noastre, sentimentele noastre de grație, dragoste și respect, ce vă purtăm toți cei ce vă cunoaștem, deocamdată, doar din scris.

M.-Franța: Mult m'ar bucura să-mi trimiteți și mie VATRA. Știu câte cheltueli aveți - și mă simt rușinat că sunt atât de sărac în cât, deocamdată, nu pot să achit abonamentul; în schimb, dacă aveți nevoie, aș putea să vă trimit desene.

V.-Portugalia: Vă rog să aflați, acți alăturat (dacă nu va fi "vămuită", firește) suma de cinci dolari, abonamentul meu la "Vatra". Sunt măgulit că, în această privință, sunt o rară avis, dar regret sincer pentru revista pe care o publicați de atâția ani, Dumnezeu știe cum, adică: cu ce. Vi se cuvin felicitări cu atât mai vătoase!

V.-Italia: VATRA a avut și are destui admiratori. Iertați-mi curiozitatea (e și ea feminină): câți dintre aceștia și-au amintit că Vatra "lor" a răsit în al 20-lea an de viață? Că, din scrisorile publicate în ultimul număr, nu rezultă nici măcar un caz! Sau, "vanitas vanitatum", e permanent valabilă?!...

CETATEA SUCEVEI de Radu Gyr

Mai străjuie și-acum pe zid arcașii,
săgețile în vulturi să-și repeadă,-
și prin adâncuri aspre de baladă
trecutu'mplătoșat își sună pașii.

Când buclumul din fundul vremii cheamă,
tresaltă în arcade vechi străbunii.
Urcând din ev,vibrează scutul lunii,
cu pavăza Moldovei de aramă.

Văd veacurile dârze ca mistreții
și umbre văd la pândă ca zăvozii,
unde-au călcat hatmanii și aprozii
și'n fier s'au zămislit letopiseții.

Din orice turn aud un glas părelnic,
din fiecare lespede profundă

se scoală o țurcană și o bundă,
învie un armaș ori un postelnic.

Plăieșii se'mbrăcară'n pietre crunte,
spre patru zări deapururi să vegheze
și zimbrii se făcură metereze,
hangerul veșniciei să-l înfrunte.

Iar de sub bolți,din jilțul stemei sale,
Vodă Ștefan și astăzi mai cuvântă
cu vorba lui ca zapisul de sfântă,
bătută'n aur,cremene și zale...

Și cum din roase pietre crește slava
să scapere în paloșele slovei,
tu,suflete,ca flamura Moldovei,
îmi fluturi sus,pe ziduri,la Suceava.

&& Grijuliu de a-și mai cârpi din "prestigiu",greu șifonat de felurite aventuri,"politice" și.. sentimentale,dl Sima,șeful unui grup ce ține morțiș la primirea.. moravurilor,a început acum și "exploatarea moaștelor"(cum se exprimă un cititor),hotărînd ridicarea,la Majadahonda,a unui monument în amintirea lui Moța și Marin.Ce-o fi existând comun între Moța,prototipul,între altele,al "familistului" visat de Legiune,și Horia Sima,abjectul pângăritor al familiei,e un mister.Oricum,Sima anunță,în apel,că nu acceptă contribuții "dela acei cari și-au schimbat dimensiunile sufletești".Dacă el,Sima,poate nu numai să contribuie,dar chiar să ia inițiativa respectivă,e pentru că nu și-a schimbat nicio dimensiune sufletească: meschin a fost de când l-a făcut mă-sa; dacă unii s'au încăpățânat să-l creadă altfel,ce este el de vină?...

&& Așa zisul "Consiliu Conducător al Mișcării Legionare" se ridică,printr'un recent comunicat,împotriva inițiativei lui Sima de a ridica un monument pe locul unde au căzut Moța și Marin.Motivele invocate sunt temeinice,și ar fi fost de așteptat,în baza lor,ca Sima "să ocolească locul stropit cu sângele acestor mucenici"(ar fi fost de așteptat,zicem noi,pentru cine nu-l cunoaște; ori,membrii "Consiliului" n'ar fi să intre în această categorie...).E menționată,astfel,"pângărirea căminului unui camarad"; deasemeni,poftirea în Mișcare a unora "care au tras sau au pus să tragă cu mitraliera în obrazul lui Cristos"; sau: "prin agitațiile sale nesăbuite,conștiente sau inconștiente,dl Sima a creiat un alibi dușmanilor Mișcării Legionare pentru ca să răpună pe Căpitan".Aici,la ultimul punct,avem o nedumerire: Când au aflat membrii "Consiliului Conducător" de acest adevăr? Înainte de Septembrie 1940? și atunci,cum de au mai acceptat,totuși,rosturi de răspundere în guvernul lui Sima?... Sau,după Septembrie 1940? și,atunci,cum de n'au știut,numai ei,ceea ce știa întreaga Legiune?...

Comunicatul asigură,în încheiere,că,"cu voia lui Dumnezeu,mausoleul Moța-Marin la Majadahonda se va ridica.Dar,din inițiativa și prin grija acelor care au autoritatea morală cuvenită".Cari-or fi ăia?... Și.. ce-or să facă cu monumentul deja ridicat,între timp,de Sima?...

&& Banchetul aranjat la Toronto,3 Aprilie,pentru comemorarea unui veac dela nașterea lui Lenin,a fost deranjat de prezența unui grup de vreo 400 de refugiați din toate țările robite,veniți în coloană de marș,cu placarde nu chiar gentile la adresa Kremlinului.Deși neinvitați,ei,necunoscători ai "galateului",au pătruns în sală - și praful s'a ales de icrele negre,de votca rusească și de șampania capitalistă.Mesele au fost răsturnate,iar scaunele,sticlele și farfuriile s'au transformat în proiectile.Oaspeții,cu hainele mânjite de ouă clocite și vâpsea roșie,și-au găsit scăparea în răcoarea pivniței,sau prin spărtura geamurilor.Pe străzi s'au distribuit manifeste anti-bolșevici; preșa,radio și televiziunea canadeză au arătat pe larg cum a decurs "sărbătorirea" lui Lenin...

Ucrainenii din Toronto au organizat,la 31 Mai,o manifestație de protest contra stărilor de iad lăsate de cel cu "centenarul".La manifestație s'au alăturat grupuri de refugiați din toate țările robite; în fruntea celui românesc,Hojbotă.

&& Spune P.S.Trifa,în pastorală-i de Paști,că,"pentru cei ce cred în Isus Cristos,existența nu se sfârșește aici pe pământ".Și... pentru ceilalți?

" 44 "

&& Soția scriitorului sovietic Daniel, condamnat la 5 ani de muncă silnică pentru delictul de... opinie, a obținut în fine autorizația să-l viziteze la închisoare, situată la 450 km de Moscova. Povestirea puținului ce-a putut vedea într-o singură oră, a ajuns în streinătate: ziduri cu sârmă ghimpată, turnuri de pază cu mitraliere, muncă extenuantă, disciplină de fier, celule infecte, reci, fără lumină; ca hrană zilnică: un fel de ciorbă fără urmă de carne, 15 grame de zahăr, 700 grame pâine neagră.

Dar dacă în Rusia "democrată", în Rusia "progresistă", țara "tuturor libertăților", acesta e tratamentul celor ce îndrăsnesc să critice ordinea existentă și să ceară puțină libertate, trebuie recunoscut că Rusia țaristă era, relativ, în adevăr umană. Nu mai departe, sub Nicolae II, chiar soția lui Lenin a primit, fără nicio greutate, autorizația nu numai să-și viziteze soțul în Siberia, dar și să rămână cu el! Faptul e povestit de însăși Krupskaya, în "Ma vie avec Lénine" (Payot, Paris, 1933). Când ea, în 1898, bătu la ușa casei unde locuia Lenin, nu-i răspunse nimeni, pentru că deportatul era dus... la vânătoare! Se hrănea excelent, avea un câine superb. "Nu numai că schimbam scrisori cu ceilalți prizonieri, dar mergeam să-i vizităm la distanțe mari. Ziua, traduceam lucrări de sociologie și, apoi, mergeam la plimbare. Duminică, Lenin dădea consultații juridice oamenilor din sat. Cum mujicii la cari locuiam erau aproape mereu beți, schimbaram locuința și închiriarăm jumătate dintr-o isbă și o grădină. Era viață de familie!". Comparația între viața aproape idilică a deportatului Lenin în Siberia, sub despotismul țarilor, și a bietului Daniel, sub despotismul lui Brejnev, e la îndemâna oricui.

&& Semnând "tratatul" cu valeții din Cehoslovacia, prin care fosta noastră vecină e redusă, și "de drept", la rangul de provincie sovietică, Brejnev a ținut și un discurs: "În aceste zile -a spus el- un nou Stat independent și suveran, Cambogia, a devenit victima nerușinatei agresiuni armate a Statelor Unite. Aceste acte de barbarie arată adevărata față a imperialismului american, care violează fără rușine acordurile internaționale, străvește suveranitatea micilor State, cată să le distrugă libertatea și independența și să împiedice progresul lor social": e uimitoare onestitatea cu care descrie exact ce-a făcut el, Brejnev, în Cehoslovacia...

&& Nemaștiind cum să înfometeze biata populație, Ceausescu a decis să trimită până și în Jugoslavia, altă țară unde curge în valuri fericirea inventată de Marx, nu mai puțin de 300 tone carne de calitate superioară (destinată mai ales marilor centre turistice de pe Adriatică): salam de iarnă, slănină de Hamburg, muschi țigănesc, etc. Prețul va fi cu 15% mai mic decât cel din măcelăriile lui Tito. Bașca d'asta va mai exporta, tot acolo, 15.000 tone untură și 3.500 tone unt. E drept, însă, că acordul se încheiase înainte de potop...

&& La reproșul dlui Răuță, c'a publicat ineptiile lui Lobel, dl Rățiu a răspuns că el, ca perfect democrat, publică toate opiniile - și că e contra oricărui atentat, indiferent că victimele s'ar chema Duca, Codreanu, Călinescu. Afirmția l-a entuziasmat pe camaradul Răuță, fire, pe semn, ușor emotivă: "Dragă Iancule - răspunde el delirând- ce frumoasă scrisoare mi-ai scris! Îți mulțumesc mult de tot și te îmbrățișez pentru forma elegantă, senină și convingătoare ce ai utilizat". A pune însă în aceeași oală pe Călinescu și Codreanu, pe călău și victimă, nu-i deloc "elegant", nici "senin", cu atât mai puțin "convingător": nu-i, pur și simplu, omenește; și n'ar fi să fie nici democratic...

&& Bernard Millot a publicat, la Paris, "L'Épopée Kamikaze". E vorba de militari japonezi cari, spre sfârșitul războiului, cătau să suplinească lipsa de material cu un eroism dus până la sacrificiul suprem. Exemplul venea de sus. Și chiar dela început. La 15 Octombrie 1944, contra-amiralul Arima s'a aruncat cu bombardierul său asupra navei americane "Franklin", purtătoare de avioane, avariind-o grav. După arhivele japoneze, 4.615 aviatori i-au urmat pilda. Cităm numai cazul dela 21 februarie 1945, când două avioane se aruncară asupra altei nave "porte-avions", "Bismarck Sea", care s'a scufundat cu 350 soldați și tot materialul și munițiile. În ziua capitulării, la 15 August 1945, amiralii Onishi și Ugaki, considerându-se responsabili de mii de "sinucideri", s'au sinucis și ei: pentru că, comentează Gilles Mermoz ("Rivarol"), "niciodată nu le-a trecut prin cap ideea de a supra-viețui oamenilor lor"; mai mult: "e probabil că ei ar fi săvârșit acelaș gest și în cazul unei victorii japoneze". Sima, o fi citit această carte?...

&& Teatrul din Baia Mare a jucat în seara de 6 Mai, la Belgrad, în românește, "Nora" de Ibsen. În public, numeroși români din Banatul înstreinat.

&& Academicianul Zaharov, istoricul Medveyev și matematicianul Turcin au înaintat, la 19 Martie, înaltei autorități sovietice, un îndrăzneț memoriu plin de constatări din cele mai amare: amenințătoare semne de dezorganizare și stagnare au început să apară în economia țării; erori în planificare, bogății naturale stupid distruse, agricultură lamentabilă, alimentație mediocră, învățământul în regres; "productivitatea muncii rămâne la noi de mai multe ori inferioară celei din țările capitaliste.. Comparând economia noastră cu a Statelor Unite constatăm că suntem în întârziere nu numai pe plan cantitativ, ci și pe plan calitativ.. Suntem în întârziere de zece ori în ce privește chimia și infinit în tehnologia ordinatoarelor.. Trăim pur și simplu în altă epocă... Primii oameni cari au mers pe lună sunt americani. Faptul constituie una din manifestările exterioare ale diferenței substanțiale și mereu crescânde dintre noi și țările apusene".

Autorii nu spun că regimul e de vină, dar se deduce lămurit. Ei cer libertate de opinie, amnistie pentru condamnații politici, abolirea cenzurii, liberă vânzare a cărților și ziarelor apusene, libertatea turismului, întoarcerea popoarelor deportate de Stalin, firme autonome, reforma școlii, a justiției.. Dacă au noroc, curajoșii autori vor putea evita oona, ajungând numai la azilul de nebuni...

&& "Țara și Exilul" face recenzia unei cărți, "Drum", de un monsenior spaniol, pe care o aseamănă cu "Imitația lui Isus". Spune autorul, printre altele: "Îți voi răscoli amintirile, pentru ca din mijlocul lor să răsară vreun gând care să te rănească: și astfel să-ți îndrepti viața". Dacă monseniorul a scris aceste lucruri gândindu-se la Sima, și-a pierdut vremea de geaba!

&& Vorbind despre recente inundații din țară, ambasadorul reserist la Belgrad, Vasile Șandru, a afirmat că pagubele "au întrecut pe cele pe care le-a suferit România în cel de-al doilea război mondial"; nu însă pe cele de după război, începând cu "inundația" rusească...

"La sfârșit -mai spune darea de seamă- ziaristii au fost informați că toate localitățile turistice din România se află în stare bună, sunt bine aprovizionate și funcționează în mod normal. Așa dar, prima grijă a "guvernului" a fost, ca de obicei, nu pentru populația flămândă, ci pentru aducătorii de dolari!

&& Și.. apropo de potop. Citim în buletinul dlui Rațiu, la 24 Mai, că "sunt ținute sub tăcere numărul victimelor omenești"; -că "distrugerile provocate de furia apelor întrece tot ceace se poate imagina"; "de sute de ani, nimeni nu-și mai amintește să fi existat ceva asemănător" (dar asta, probabil, din lipsă de matusemi). Să fi scriind așa, dl Rațiu, sub presiunea puternicei emoții? sau o fi angajat cumva, ca redactor, pe René Theo?!...

&& "Agenția Tass anunță că Uniunea sud-vietnameză pentru protecția mamei și copilului a publicat recent un document despre crimele săvârșite de trupele americane și saigoneze în Vietnamul de sud". Dacă nimeni nu publică crimele săvârșite de comuniști în Rusia și'n țările robite, e pentru că n'ar ajunge hârtia dela toate fabricile din lume...

&& Dirigenții "conștiinței universale" din Franța au reușit să smulgă abjecției dictaturi a colonelilor din Grecia una din cele mai cunoscute victime: pe "compozitorul" Theodorakis, lăsat de colonel să plece la Paris cu toată prăsila. Acum, că au pornit pe această nobilă cale, cinstiții umaniști n'au cum se mai opri din lucru: numai în Rusia, atâtea milioane așteaptă să scape de iadul de-acolo...

&& La Pristina, în regiunea autonomă Kossovo (Jugoslavia), s'a deschis o Universitate de limbă albaneză. Dar pentru că nu putem crede să aibă Enver Hoxea, în fața lui Tito, mai mare prestigiu și trecere ca Ceaușescu, e de sperat că și pentru sutele de mii de Români din Valea Timocului se vor deschide, în fine, măcar câteva școli primare. Sau pe "naționalistul" Ceaușescu nu-l interesează acest lucru?... Nici n'ar fi de mirare, când vedem că și acum, când e așa de liber și independent, lasă cu totul sub tăcere problema Basarabiei, a Bucovinei ocupate și a Herței...

&& Senatorul Javits, de origină israelită, a invitat pe președintele Nixon să furnizeze Israelului avioanele de care are nevoie. De remarcat că același senator e printre cei mai îndârjiți adversari ai intervenției americane în Vietnam.. La fel coreligionarul Oppenheimer, găsea că bomba atomică, folosită contra aliaților Germaniei, era ceva divin, pe când, întrebuintată contra Rusiei, era imorală...

&& Aflăm, din "Credința", că "după o săptămână de patimi grele, Fiul Omului... și-a încredințat sufletu-l neprihănit în mâinile Tatălui Cereșc"! În care Evanghelieo fi citit P.S. Victorin acest... adevăr?

S E M N A L Ă R I

* PAMFIL ȘEICARU, La Roumanie dans la grande guerre, Paris, 1968.- Cu o prefață elogioasă pentru autor, apreciat ca jurnalist, istoric, parlamentar și combatant, semnată de dl Ion Gh.I. Brătianu, fiul istoricului ucis în temnița reperistă, cartea e o evocare a războiului întregirii naționale, foarte documentată, dar e în același timp și un răspuns pertinent dat revizionismului maghiar, care a ridicat iarăși capul. Dând un tablou plin de culoare a peste o jumătate de secol de istorie românească și europeană, dela Serajevo până astăzi, domnul Șeicaru dovedește că tratatul dela Trianon nu a fost deloc un diktat al puterilor victorioase, ci un act de restaurare a dreptății. E prețioasă mai ales reconstruirea, din memorie, a anilor primului război, cu personalități care se numeau Ion Brătianu, Take Ionescu, Stere, Nicolae Filipescu, Titu Maiorescu, Goga, Averescu, Aurel Popovici, Slavici, Iorga, Petre Carp, și atâția alții. Ni se pare, însă, că autorul e prea optimist când pare a crede, la pagina 68, că, măcar o dată, în chestiunea Ardealului, actualul regim dela București se identifică cu postulatele naționale. În realitate, e o coincidență tactică, destinată, la prima ocazie, să dispară. Ajunge să citești ce se scria în țară cu privire la Transilvania până acum câțiva ani, până înainte de cearta cu rușii, ca să pricepi că e vorba de o luare de poziție momentană. N'a fost preamărită, de curând, la București, republica lui Bela Kuhn?

* DEMETRIO GAZDARU, Ensayos de filologia y lingüística románicas, La Plata, 1969.- E primul volum dintr'o nouă colecție a Institutului de filologie al Universității naționale din La Plata, pe care savantul ieșean îl conduce cu competență unanim recunoscută; și cuprinde material din lecțiile ținute în ultimul timp în câteva Universități din Argentina. Autorul folosește documente prețioase adunate în ani de muncă. Studiul "Croce și lingvistica romanică" s'a bucurat de judecăți favorabile pretutindeni. Nu mai puțin important, studiul despre "non magis" în limbile spaniolă și română.

* MIRCEA ELIADE, De Zalmoxis à Gengis-Khan, Paris, 1970.- Apărute în prodigioasa "Bibliothèque Historique" a editurii Payot, aceste "studii comparative asupra religiilor și folclorului din Dacia și din Europa orientală", cum spune subtitlul, deși în bună parte sunt cunoscute, fiindcă au fost publicate în diferite reviste, românești și străine, constituie o foarte prețioasă operă dedicată universului arhaic religios și popular dintr'o regiune deosebit de conservatoare a Europei. Am recitit cu toată atenția articolul despre Daci-lupi, cel consacrat mătrăgunii ca iarbă a vieții și morții, considerațiile acute relative la "deus otiosus" în cosmogonia noastră populară, studiile despre Miorița, Meșterul Manole, legenda lui Dragoș, etc.

* E.M-CIORAN, Valéry face à ses idoles, Paris, 1970.- În această prefață, publicată separat, la o traducere americană a scrierilor poetului-matematician despre Leonardo da Vinci, Poe și Mallarmé, filosoful dela Paris, considerându-l pe Valéry în partea pozitivă și în limitele sale, se prezintă, în realitate, mai întâi pe sine. E o întâlnire fecundă a unui mistic și a unui raționalist, cu încântări de stil greu de depășit.

* GEORGE USCATESCU, Erasmus, Madrid, 1969.- Punctual, ca totdeauna, la centenare și aniversări, autorul reactualizează figura și opera marelui umanist olandez, care a dominat Europa vremii sale. I se identifică parabola spirituală, ce coincide adesea cu voiajela: la Oxford, Paris, Louvain, Basel, Freiburg, în Italia. Deosebit de sugestive, raporturile cu atât de deosebitul Luther. "Erasm și noi" scoate limpede în relief ce e încă viu din lecția filosofului raționalist și totuși creștin.

* NICOLETTA CORTEANU LOFFREDO, Alexandru Macedonski, Napoli, 1969; și Il compimento del Sagittario, Napoli, 1970.- O prezentare îngrijită mai ales a operei în limba franceză a lui Macedonki, cu incursiuni în critică și în estetică, și o culegere de versuri - "Implinirea Săgetătorului" -, cu caracteristica liricii feminine: de confesiune delicată, cu o mare reușită și limpezime în versul instinctiv, spontan. Dragostea, prezența căutată a divinității, natura, sunt temele principale.

* Carte cu vedenii înfricoșate și scrieri prea minunate care ajută sufletului să scape de moarte, Ierusalim, 1970.- Un călugăr român dela mănăstirea Neamț, Ioan Iacob, după ce a trecut prin diferite schituri, "s'a nevoit în post și rugăciuni, vorbind cu Dumnezeu ziua și noaptea peste opt ani de zile" într'o peșteră din pustiul Iordanului, unde a scris această carte, publicată după moartea lui, să-

vârșită în 1960, de un tovarăș de sihăstrie, monahul Ioanichie. E o poveste parcă și mai patetică decât aceea a lui Ieremia Valahul. În acest al doilea volum -primul nu ne-a fost dat să-l consultăm-, aflăm rugăciuni, vedenii din rai și iad, vieți ale sfinților, epizoade edificatoare, tropare, martiraje, de fecioare în special, care-și salvează fecioria și sufletul. Rămas departe de țară atâta vreme și izolat în schimnicie, autorul nu totdeauna scrie o românească perfectă. De aceea mișcă și mai adânc "Imnul românesc", versurile naive din "Popor martir" și "Îndemnul frățesc" cu care-și încheie cărțulia: "Fii pribegi ai țării mele, / Necăjiți între streini / Nu uitați menirea voastră / De Români și de creștini"...

Adrian Popa

I I S U S

Ai fost trimis de Dumnezeu cel sfânt
Să sameni pretutindenea iubirea,
Să'ntorci dela păcate omenirea
Prin binefăcătorul Tău cuvânt.

De-aceea ca pe-un ucișag de rând
Te-au palmuit, și fără de rușine
Au împărțit și haina de pe Tine;

Dar lumea nu Ți-a înțeles menirea:
Nutrea în sine falsul crezământ
Că-i bate regii toți de pe pământ
Și vei supune astfel omenirea.

Dar Tu cu multă bunătate'n gând
Ai îndurat ocara, umilirea,
Ca să le poți aduce mântuirea.

&& Colegiul cardinalilor avea, la 4 Mai 1970, 130 de membri, aparținând la 44 țări. Dintre ei, 4 erau făcuți cardinali de Pius XI; 19, de Pius XII; 31, de Ioan XXIII; și 76 de Paul VI. Cei mai mulți cardinali sunt în Europa, repartizați astfel în 15 țări: Italia, 40; Franța, 11; Spania, 6; Germania liberă, 5; Anglia și Olanda, câte 3; Irlanda, Polonia, Portugalia, Elveția și Rusia, câte 2; Austria, Belgia, Ungaria și Jugoslavia, câte unul. În America, 30 de cardinali în 13 țări: în Statele Unite, 10; Brazilia, 5; Canada, 4; Mexic, 2; câte unul în Argentina, Bolivia, Chile, Columbia, Ecuador, Guatemala, Peru, Uruguay și Venezuela. În Asia, 9 cardinali în 7 țări: câte 2 în Filipine și India, câte unul în Ceylon, Corea liberă, Formosa, Indonezia și Liban. În Africa, 7 cardinali în 7 țări: Algeria, Volta, Congo, Somalia, Egipt, Sud-Africa, Tanganica. În Oceania, 2 cardinali: unul în Australia, altul în Noua Zelandă. 8 cardinali aparțin ordinului episcopesc, 104 ordinului preotesc și 18 diaconatului.

&& Cardinalul Döpfner din München a primit multe proteste evreiești contra reprezentării Patimilor lui Isus dela Oberammergau, care ar alimenta antisemitismul. Dar adevărul istoric fiind acela care e, singura soluție eficientă ar fi, poate, reeditarea Evangheliilor, cu un conținut revizuit mai în spiritul vremii...

&& "Țara și Exilul" domnului Sima afirmă că "Radu Lobei, șef de cabinet al lui Armand Călinescu, a luat parte activă la asasinarea lui Corneliu Codreanu și a masacrelor ulterioare ce s'au săvârșit". Lăsând la o parte gramatica (căci nu se înțelege cum a mai putut participa și la asasinarea... masacrelor!), ne limităm să mai remarcăm, din acelaș articol, că totuș, Lobei, "în timpul guvernării legionare n'a fost trecut pe lista celor ce trebuiau încarcerați la Jilava, nefiind considerat între principalii responsabili". Păi dacă unul care ia parte activă la un asasinat nu e principal responsabil, atunci cine... Doamne iartă-mă mai este?... Și ce interes avea Sima, întocmitorul faimoasei liste, să nu-l treacă pe ea?... Dar el știe ce știe. Și poate memoriile lui Moruzof, de care se zice c'ar fi ales și ele... libertatea, ne-or lămuri multe în legătură cu asasinarea lui Corneliu Codreanu și cu masacrele ce au urmat!

&& Dl I.V. Emilian, catolic făcut iar nu născut, vorbește, în "Stindardul" său, cam ireverențios de nou-i șef spiritual, "Sanctitatea Sa papa, care se înhăitează cu oficina de spionaj sovietic". Și să mai crezi în "zelul neofitului"!...

&& Dl prof. Enver Esenkova, cunoscut prieten al României și dârz luptător anti-comunist, a fost înlăturat din postul de director general al publicațiilor din Ministerul Educației (Ankara), cum și din învățământ, victimă a mașinațiilor stângiste ce se simt tot mai mult și în Turcia; un rol a avut aci și legația RSRI-stă...

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr. Petre Vălimăreanu -78 Freiburg - Erbprinzenstr. 17 - Germania. Contribuțiile, pe acelaș nume, la Dresdner Bank, Konto 4173612; sau, în Italia, pe acelaș nume, la Conto Corrente Postale 1/44336 - ROMA.